

NGAY TAY

NĂM THỨ NĂM - THỨ BẢY 11 MAI 1940 - SỐ 207 - GIÁ 0p.12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH - TẾT : 874

- Sao độ này anh không đến nhà báo chơi ?
- Suốt một tháng nay nhà báo đóng cửa im ỉm thì tôi còn vào lối quái nào được !

Đã có bán khắp nơi

MỘT THÁNG VỚI MA

Truyện người ở với ma, rất ly-kỳ, rùng rợn.

Ai nhát gan, yếu bóng vía xin chớ có đọc những khi đêm khuya thanh vắng.

Từ thuyết của Lưu-trọng-Lưu, nhà in Lê Cường, Hanoi xuất bản, gần 100 trang, giá 0p.25, in rất đẹp. Ở xa gửi mua bằng tem thư cũng được.

NHƯỢNG TỔNG

Bằng đi từ hồi « Thực nghiệp dân báo » được quốc dân hoan nghênh đến nay chúng ta mới lại sắp được đọc văn của ông Nhượng Tống.

Với văn tài của ông Nhượng Tống chúng tôi không còn phải thêu dệt nhiều lời gì nữa, nhưng tưởng cũng nên nói rõ rằng. Cuốn Tiểu Thuyết « Lan HỮU » của ông Nhượng Tống viết hồi gần đây, nhà in Lê Cường in sắp xong không có truyện gì thuộc về chính trị. Chỉ là một quang đời và một cuộc tình duyên lắt léo của tác giả kể lại với chúng ta. Nhưng khi đọc LAN HỮU tất chúng ta phải say mê đắm đuối với những người trong truyện hơn những khi chúng ta đọc Tổ-Tâm và Hồn-Bướm... LAN HỮU hơn 200 trang, giá 0p.50 hàng tư tây này sẽ có bán.

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hổ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tầm-giê cây giâu cao Kim-anh, Cam-khởi tử. Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bổ quý-giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-truyền chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm uống ngon tuyệt-trần, không có rượu thuốc, rượu bổ nào ngo hăng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau nhức kể dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mỏi khớp, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước đê, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tích, bệnh ho, hen, xuyên, bệnh thổ, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng của mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh di-tinh, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sấu, kinh không đều, ra khí hư, những người đại-tiên không đều, nước tiểu không trong uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (lítre). Hộp nhỏ (giá 0p.35, ngâm thành một chai (lítre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bổ này đáng giá 3p00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, maôn tễ, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (aperitif) rất quý, dễ uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bổ, mà lại có đủ sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bốc hỏa thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nấm phụ lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phật 12 tay, có chúa-phù chúng nhân, của nhà thuốc Hồng-Khê

Nhà thuốc Hồng - Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Huế (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt Nam đã được thưởng bội-tinh vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ hiệu phật 12 tay có chúa-phù chúng nhân kéo làm thuốc giả. Có biểu sách Gia-Đình Y-đọc và Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang. Có gửi lịnh-hóa giao-ngân đi các nơi.

LƯỠNG NGHI BỔ THẬN LE HUY PHÁCH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rúc rầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tiểu tiện, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lương nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết - sinh khí cố tinh, khôi bại thận, khôi di tinh, khôi mộng tinh, khôi hoạt tinh, khôi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lương nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp

Đàn bà bất điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỨNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chứng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p.00 - Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người chạc mạt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lâu hoạn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thấy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHÁCH

18 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giỏ) - Hanoi

Khắp các (ảnh) Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều đều cũng đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

Thuốc sơn sơ mít

Rất thần hiệu, Số 26. Giá 0p.70

Mã: bệnh sán, hay đau bụng vất, hay ăn của ngọt, hễ đói là đau đi ngoài thường theo ra con trắng như sơn mít lẫn với phân, có khi tự nhiên ra ở quần, rất là bừa bộn, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhón ra, sức người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sôi hai cạnh sườn, mà thiệt mạng, uống thuốc này (am đơn trong hai giờ, ra ngay con trắng giải 12 thóc, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được Thuốc sơn sơ mít Thanh-xa (dấu hiệu con voi) giá 0p.70 máy là thứ thật kẻ nhảm thuốc giả óng vào thêm bại.

Thuốc run

Bất cứ người nhón hay trẻ con, mắc bệnh run đũa hoặc run kim, hay tưa nước rã, đôi hay quần đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải lầy. Giá mỗi gói 0p.20

Thuốc bỏ dạ dày

Uống thuốc run hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bớt bỏ dạ-dầy, và giết hết vi trùng và trứng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chứng trở nên mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: Đau dạ-dầy: ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt lưng, khi đau khí không, như giả cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p.00. Các thứ thuốc kể trên đều có bán tại

Nhà thuốc THANH-XA

73, góc phố hàng Thiệp và hàng Nón — Hanoi

Ngôi cửa treo cờ vàng

Ở xa mua lính hóa giáo ngân

Đại-lý: - Hải-phong: Mai-linh. Nam-định: Việt-long. Hải-dương: Quang-huy. Bắc-ninh: Vĩnh-yên. Sơn-tây: Tổng. Quý-lợi. Việt-tri: Vạn-lợi, phố Việt-lợi. Vĩnh-yên: Ngọc-tân. Phúc-yên: Thanh-phong. Phú-thọ: Tế-hóa-đường. Hà-dong: Thanh-xa cửa chợ. Hồng-gay: Đại-thành. Thái-nguyên: Quảng-thành. Hòa-bình: Kim-long, phố Đông-nhân. Thanh-hóa: Thái-lai. Ninh-bình: Ích-trí và đại lý rượu Vạn-vân. Vinh: Sinh-huy. Huế: Đức-thành. Việt-nam: Việt-hóa. Vũng-bộ: Mai-linh rae Veraz.

Và khắp các tỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-xa đều có bán.

Muốn được khỏe mạnh

Sức được thái quá rất làm hại sức khỏe, (ai) có đeo bệnh phong tình (lậu, giang-mai, hạ-cam, bột-xái, d-tình, thiên-trụy). Các ngài đã chột chớ với chán nản, cần giữ vững lấy tinh-thần vì nên tin ngay đến

ĐƯỢC THỌ ĐƯƠNG

131 — Route de Huế — Hanoi

mã chữa và uống thuốc không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp được sức khỏe. Tiêu dễ sống không công phạt, không hại sinh dục. Thuốc lập 0p.60 một hộp, uống một ngày; giang-mai 0p.70; hạ-cam 0p.30 v.v.. Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thần diệu để chữa kùi-hư, bạch trọc, phòng tích, đau dạ dày v.v..

Có đại-lý ở các tỉnh.

Phòng-tích và Phạm-phòng hay là đau dạ dày

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM.

CON CHIM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi bõn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỗi một, buồn bã chán tay, bị lác nãm sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một bản uống 0p.25. Liều hai bản uống 0p.45.

VŨ-DUY-THIỆN, An tứ Kim tiền năm 1926 178 bis Lachtray, Hải-phong

Đại-lý phân-bán toàn tỉnh Hanoi: AN-HÀ, 13 Hàng Mã (Culvre) Hanoi
Đại-lý phát-hành khắp Đông-dương: NAM-TÂN, 100 phố Bonnal, Hải-phong
Có lính 100 đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-miên và Lào có treo cái biển tròn.

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bèng số nhà 81, nhà trong có ông lang Quất hiện VŨ DUY-THIỆN theo lối tử truyền không có mở cửa hàng lờ lợt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất cẩn thận.

Có môn chữa lao khái rất hay, người đàn bà phải bệnh sản môn ho dặng, sốt chiều chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho đơn không lấy tiền.

AI HỎI GÌ ĐỀ THƯ: VŨ-DUY-THIỆN

81, Phố Hàng Bèng — HANOI

Các bạn
chớ ngại đắt rẻ
năm ba xu...

Hãy mua BRILLANTINE CÉ CÉ
Mà chài xẽ được vừa ý
bị nó có các tinh chất
đặc biệt sau đây:
Chải Không rụng tóc
Không sinh gầu
Mùi thơm rất lịch sự

Chỉ bán
khắp các cửa hàng tạp hóa lớn trong ba kỳ

CHỌN SÁCH MÀ ĐỌC

MỜI XUẤT BẢN:

Cô gái giặt sa giá 0\$35

Từ là bộ Tây-Thị tiểu-sử do ông Phạm-lê-Tiếp dịch. Cuốn chuyện tả rõ Tây-Thị từ lúc còn nhỏ ở nhà quê, cho đến lúc khôn lớn đi theo Phạm-Lãi phiếm du Ngũ-hồ!

Đọc « Cô gái giặt sa », người ta tưởng như sống ngay bên cạnh Tây-Thị. Đọc « Cô gái giặt sa » người ta hiểu rõ hết tâm sự của Tây-Thị Trong chuyện lại có cả bài thơ của Tây Thi tập làm trong lúc bóng mát ở hồ sen, và cả bức thư của Tây-Thị gửi cho tình nhân khi xa vắng. Chuyện diễm tình mà lại có đủ cả trung, hiếu, tiết nghĩa!...

Đời vô định giá 0\$40

Tiểu-thuyết của Phạm ngọc Khôi. Vì được nhiều độc giả hoan nghênh nên đã in lần thứ hai. Trước khi in ông Khôi nói:

«... Nếu đưa 10 người xem thử mà thấy 9, 10 người khen thì hãy nên. Nếu còn đến 2, 3 người chê thì không nên in...»

Ông Lê trảng Kiều nói:

«... văn ông Khôi viết cần thận...»

Ông Cường-Sỹ nói:

«... văn « Đời vô định » không chê được...»

Ông Thiệu-Hùng nói:

«... Cuộc «Đời vô định» được hoan nghênh vì có cái... Cuộc sống của thằng con trai là phải chìm nổi như cánh bèo mặt biển, phải lang lạc như thú rừng trong rừng, phải rầm rộ như phong ba bão táp; nó không thể lặng lẽ như mặt nước hồ, im lìm như cánh đồng hoang, hay du dương như tiếng đàn cầm trong phòng khuê nữ...»

Hãy đọc: **Đời vô định** của P. N. Khôi

Cuốn « Giang Sơn vắng chủ » của Tam Lang bị kiểm Duyệt bỏ nhiều quá nên không in được, các bạn lượng thứ. Đang in một cuốn rất có giá trị để đền đáp lòng tin yêu của độc-giả.

Ở xa Mua sách bằng timbres, gửi thư về.

« EDITIONS CHOISIES »

Publication mensuelle des œuvres littéraires Annamites

BUREAU: 62, RUE TAKOU - HANOI

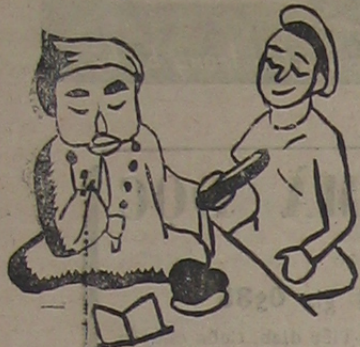

— Một ngày nào chị còn ho xù-xu, mà nay đã ra hát được rồi à!
— Em mất bạc trăm rồi đấy, mà không khỏi, may có người mách đến VŨ VĂN-VÂN 86 hàng Bèng thì em mới được như vậy.

CƯỜI SỐ

Nam kỳ. — Ni-cô Điện Lý bị nạn ở tô phải mang vào nhà thương. Trong khi băng bó, một thầy khám hộ bết được cô là trai giả gái. Sự giả gái bại lộ, có người báo vì thầy khám hộ quá tò mò. Nhưng nhiều người tin rằng chỉ tại trong nhà thương người ta để cậu Điện Lý nằm cùng buồng với rất đàn bà con gái.

Bắc kỳ. — Dưới mắt Phật, một sư ông đang gõ mõ tụng kinh, không biết nghĩ thế nào cầm ngay rùi mõ cù vào ngực một bà vải trẻ. Lý dịch bắt vợ và kéo sư đến cửa quon. Nhà sư khai: trong khi hoa mắt đọc kinh, đã tưởng chỗ ngực bà vải có hai cái mõ nên mới đưa rùi ra nện.

Poúc yên — Ông Thống Dị mời một vị sư ông về tụng kinh cho dân cúng thêm trọng thể. Đọc xong mấy vở kinh và xong bữa rượu ngon đêm tối, Sư ông nghĩ đến chuyện đưa xác thịt lên cõi nất bần. Người tu hành bèn lăn vào buồng Thị Nhan, em dâu ông Thống mà người đã lấy mất gạn gừng trong buổi lễ. Phòng tối chập choạng, nhà chùa mờ phải đường bà Thống. Bà la ầm ỹ. Sư ông vừa ôm đầu vừa chạy.

Quảng yên. — Lý dịch làng Yên cư mới bắt được sư ông Phạm Văn-Hợp để điệu lên quan Về tội nhà chùa đã mượn chuông của chùa làng bán đi rượu, phiện, gái rồi trốn.

Tuyên Quang. — Sư ông Uyên tu ở chùa Trùng Quang mới bị bắt giam vì đã thủ mưu trong vụ trộm số tiền làm chay 95p, sư cụ chùa ấy đã cất trong hòm.

Hanoi. — Một ông sư Tàu mới đi đầu bay sang, diễn thuyết cho chợ Phật Giáo tại chùa Quán Sứ. Nghe đâu diễn về những thâm lý cao siêu của sự tu hành.

của TÔ-TỬ

CHUYÊN

Đi đâu mà vội.

NHỮNG cô ả đào, hoặc mồm mĩm như búp bê bằng bột, hoặc gầy như liễu, mà ai cũng có thể được nghe lời thổ lộ lúc canh khuya, có ai ngờ đâu rằng cũng có can đảm... can đảm chỉ yêu có một người.

Ấy thế mà họ có can đảm nhiều mới là.

Gần đây, ở tỉnh Đông, có một cô đào hát tên là Thị-Lan, nhan sắc tuy không

làm Tây Thi mất vía, nhưng cũng có thể làm cho làng chơi mất tiền được. Vì thế nên từ ngày đào Lan sang Cáp-thượng kiếm ăn, cái lưng eo, đôi vú dãn của cô đã lọt vào mắt một khách đa tình: một ông lý. Hai bên đi lại, rồi chỉ biển thề non, anh chị đã hóa ra đôi nhân tình khăng khải.

Cuộc ái ân đương đắm thắm, thì bỗng khách có công việc phải đi xa. Khóang thế ở lại cùng ai xum họp. Một ông lý mà phải đi xa đến nỗi bỏ cả việc làng, va điều cần hơn, bỏ cả một cô nưần tình mồm mĩm: thật là khó hiểu. Trừ phi ra ông lý phải đi vào phòng của bà lý.

Đã sao, ông lý cũng vác triện ra đi, khiến cho đào Lan thất vọng ngàn ngo, khóc than mãi rồi nhất quyết cưỡi ra đi. Đào Lan liền thuê xe ra cầu Phủ lương, rồi đến đó, rút mùi xoa dấm lẹ và một lọ nước hoa ra đưa cho phu xe thay vào tiền xe và luôn

tiền để làm kỷ niệm cho anh ta. Đào Lan đi thẳng ra giữa cầu, gieo mình xuống dòng nước, toan rút nợ đời. Nhưng người phu xe hồ hoán lên, có người đến cứu được cô ta thoát chết.

Ấy thế là tự tử không xong, đào Lan lại trở về làm ả đào vậy. Chắc là khi tình cô trút xuống sông, từ nay cô ta lại có thể sẵn sàng đợi mang một khối tình khác. Ừ, tôi gì mà vội chết. Ở đời nào có phải chỉ có một ông lý Cáp-thượng mà thôi đâu. Còn ông Lý Toét nữa kia! T. Văn

Tin tức

AI không thấy rõ rằng độ này các báo hằng ngày tranh nhau dữ dội về tin tức? Tôi được một ông chủ báo họ: làm ngõ cho biết lòng bực bội của ông, vì ngày hôm ấy một tờ báo hằng ngày đã đăng một tin quan trọng ở một tỉnh xa mà báo ông không đăng. Ông ta phàn nàn: « Tôi rõ khổ quá! Cái tin này người ta có gửi về cho tôi, mà chỉ tiết cho vài ông, tí mỉ hơn nhiều, thế mà tôi bỏ đi, tưởng là không đáng đăng.»

Mà sự thực thì cái tin ấy không đáng đăng một tí nào. Có gì đâu, hai người đàn bà cãi nhau, chửi nhau, rồi chồng họ bênh họ đánh nhau bị thương. Có thế thôi.

— Co thế thôi, lời ông chủ báo hằng

ngày, nhưng đọc giả sẽ so sánh, sẽ đối chiếu mấy tờ báo hằng ngày và sẽ cho rằng báo của tôi ít tin tức hơn tờ báo kia.

Tôi tức cười lắm. Nhưng cũng an

Quả Hanoi (tiếp theo)

PHỞ là một thứ quả thật đặc biệt của Hanoi, không phải chỉ riêng ở Hanoi mới có, nhưng chính là vì chỉ ở Hanoi mới ngon. Đó là thứ quả snốt ngày của tất các hạng người, nhất là công chức và thợ thuyền. Người ta ăn phở sáng, ăn phở trưa, và ăn phở tối.

Phở bán gánh có một vị riêng, không giống như phở bán ở hiệu. Các gánh phở có tiếng ở Hanoi đều được người ta đặt tên và tưởng nhớ: phở Ga, phở hàng Cót, phở Ô Quan Chưởng, phở Cửa Bắc, v...v...

Bấy giờ nhiều tài năng trẻ trong nghề phở mới nhóm lên, và trái lại những danh vọng cũ trên kia không chỗ có còn giữ được « hương vị xứng kỳ danh » nữa. Có người nào thử chịu khó đi khảo nếm lại một lượt xem sao? Một vòng quanh Hanoi bằng vị phở, chắc có lắm đũa mậu, chất, chua, cay đấy.

Hanoi...

36 PHỞ

Nhưng có một nơi phở rất ngon mà không mấy ai nghĩ đến và biết đến: ấy là gánh phở trong nhà Thương. Trong nhà thương vốn có một bà bán các thứ quả bánh ở một gian hàng dựng dưới bóng cây. Cái quyền bán hàng đó là quyền riêng của nhà bà, có từ khi nhà thương mới lập Bà là người ngoan đạo, nên tuy ở địa vị đặc biệt đó, bà cũng không bắt bi mọi người và ăn lài quá đáng. Thứ gì bà bán cũng ngon lành, già cả phải cháng. Nhưng gánh phở của bà thì tuyệt: bát phở đầy đặn và thơm tất, do hai con gái bà làm, trông thực muốn ăn. Nước thì trong và lúc nào cũng nóng bỏng, khói lên nghi ngút. Rau thơm tươi, hồ tiêu bắc, giọt chanh cốm gắt, lại

XA GẦN

Ủi một câu cho có chuyện :

— Ông cần gì, ông đã có nhiều tin khác kéo lại.

Ông ta buồn rầu đáp :

— Nhưng về vùng xảy ra việc đánh nhau kia, thế nào báo họ cũng bán chạy hơn báo tôi vài chục số. K. H.

Chi tiết

Những chi tiết của một tin vật báo giờ cũng quan trọng đối với đọc giả. Chính cái tin vật ấy thì không cần quan trọng. Một việc lường đảo chẳng hạn thì ngày nào chẳng có, đọc giả nghĩ ngay thế khi nhắc thấy cái đầu đề, chắc tại nhận tiền rồi không nộp hàng, hay vay nợ chưa trả đã thế bên

rằng đã trả rồi mà chủ nợ không giao lại, vãn tự. Nhưng cái tin ấy dài những gần một cột báo ; đọc giả đoán ở trong tất có nhiều chi tiết lắt léo, oái oăm, nên vội vàng phải đọc và, y như rằng, phải lấy làm bằng lòng.

Vì người lường đảo là con ông hàn X..., có dinh cơ, có điền sản, là cháu gọi ông cử Y... là cậu, ông cử này thơ ừ lồi lạc, lại là cháu gọi bà B... là cô ruột ; bà này có một người con gái năm nay mười tám tuổi đã bỏ nhà đi mất một dạo, việc mà « bản báo » đã tởn tởn thuật trong một số báo gần đây...

Chưa hết. Việc lường đảo, nghe đâu có dính líu với cô M... Cô này là con ông bà N..., trước có vay ông hàn X... một món tiền một trăm. Rồi kể một tràng « chi tiết » về cô này...

PHU'Ồ'NG

điền thêm một chút cá cưỡng, thoáng nhẹ như một nghi ngờ. Mà nhân tâm tùy thích, nhà hàng đã khéo chiều : ai muốn ăn mỡ gầu, có, muốn ăn nạc, có, muốn ăn nửa mỡ nửa nạc cũng có sẵn sàng.

Cứ mỗi buổi sáng, từ 6 giờ cho đến 7 giờ, — chỉ trong quãng ấy thôi, vì ngoài giờ là gánh phố hết —, chung quanh nổi nước phở, ta thấy tùm tùm năm sáu các bệnh nhân đàn ông và đàn bà, các bác gác san, các thầy y-tá, và cả đến các học sinh trường Thuốc nữa. Chứng ấy người đều hợp lòng trong sự thưởng thức món quà ngon, nâng cách ăn phở lên đến một nghệ thuật đáng kính.

Từ khi hết bệnh ra khỏi nhà thương,

Những chi tiết. Đọc giả người mình là những hàng người nhân rồi làm, nhân rồi quá, nếu không có nhiều tin vật với những chi tiết dài dòng cho họ coi, họ sẽ tiếc ba đồng xu bỏ ra « mà chả có quái gì để đọc ».

Chỉ lạ một điều : sao những người nhặt tin tức cho báo hằng ngày không biết bịa đặt ra những chi tiết ? Phải chăng họ kém tưởng tượng ?

Nhưng biết đâu họ đã không bịa đặt ra nhiều rồi mà mình không lưu ý tới ?

K. H.

Người ấy bị giết đây

MẤY hôm trước chúng ta đã đọc ở các báo bài : « Chết chết xe lửa, tự tử hay bị ai giết ? » Đó là một câu hỏi mà trong số báo mấy hôm sau nhà làm báo đã trả lời : « Theo cuộc điều tra của chúng tôi, thì vụ này chỉ là một vụ tự tử. Vì người ta còn nhặt được một cuốn nhật ký... của người bất hạnh. »

Cuộc điều tra của các ông biết đâu không sai, vì theo cuộc điều tra của chúng tôi, thì cuốn nhật ký kia kể giết người đã mạo ra đây. Chứng cứ rõ ràng lắm : trước hết chữ viết không phải chữ viết của người bất hạnh. Lại điều này : trong túi áo người bất hạnh

có cái một cái bút chì, thế mà chữ trong nhật ký lại do một quân bút máy viết ra... v.v...

Cứ điều vào ấy và thêm nhiều « chi tiết », cho thực nhiều chi tiết vào một tờ báo hằng ngày có thể cướp độc giả của bạn đồng nghiệp dễ như bỡn.

K. H.

người viết bài này không được nếm cái vị phở đặc biệt ấy nữa. Lắm lúc nghĩ đến cứ muốn giả mình ốm lại để được thưởng thức lại vị phở nữa. Hay, ich kỹ và phải lễ hơn, mong có người bạn nào ốm nằm nhà thương để mình có cơ vào ăn phở từ sáng sớm.

Cũng một thứ quà nước và mặn như phở, Hanoi còn có hàng mì và mần thần. Hai món này chắc hẳn là món ăn của người Tàu, cho nên hề người Tàu làm thì ngon hơn, cũng như họ làm ngon nhiều món khác.

Cái chí của người annam ta cũng khác : món quà bán thì cứ muốn bán cho rẻ và nhiều, thích thế để siêu lòng khách, còn cái phẩm có tốt hay không, không quan tâm đến. Cho nên bát mần thần của người mình thì có đủ cả rau thơm, sà sù, đôi khi mấy miếng dổi, và một phần chia tám quả

THẠCH-LAM
(Xem tiếp trang 18)

CHUNG QUANH CÁI LẠY

Một cử chỉ nhiều ý nghĩa

VIỆC một đám cưới không thành vì chủ rể không chịu lay đã xảy ra cách đây non một tháng. Đáng lẽ chúng tôi không trở lại nói làm gì nữa, vì trong việc này, chỉ có một người chịu thiệt thôi nhất, là người thiếu nữ (đã không những không có quyền tự định đoạt cho số phận mình, lại còn chịu thiệt vì lòng tự ái không phải chỗ của nhiều người khác).

Nhưng cái cử chỉ phải lễ của chủ rể hôm ấy có một phương diện và một ảnh hưởng xã hội liên lạc đến chúng ta. — và cũng chỉ riêng cái cử chỉ ấy thôi, còn những hành động khác trong buổi cưới ấy là công việc riêng của hai nhà trai gái, ta không cần và cũng không có quyền bàn đến.

Đó là một điều mà nhiều tờ báo tiếc thay, hình như không biết.

Trước hết, chúng ta phải ngợi khen cái chí quả quyết của người con trai, đã nhất định làm theo cái ý mà mình cho là phải ; mặc dầu sự quả quyết đó đã làm cho anh không lấy được vợ, và chịu sự chê trách của một phái người cô hủ cứ muốn khư khư giữ lấy cái tục lay nghìn năm.

Ở thời đại khác, ý nghĩa khác. Người ta bây giờ biết giữ gìn và quý trọng cái nhân cách làm người hơn, và bất cứ hành vi nào làm giảm cái giá ấy đi đều bị coi là bèn hạ. Sự « cúi đầu lên gối » trước một người khác, dù mình có kính trọng hay không, là một cử chỉ không hợp với lòng tự trọng, và người con trai cương quyết trên kia đã không chịu mình tự giả dối đối với mình để làm vừa lòng mọi người khác.

Nhưng, đến đây, tôi dừng lại, ngạc nhiên vì đã làm một việc biện bạch thừa : bây giờ ai chẳng biết cái lay là một tục lệ không hợp với nhân cách, ai chẳng đồng ý rằng nên bỏ ? (Cho đến cả nhà vua cũng đã có dụ bỏ tục lay, và lấy vái thay vào). Người ta đã đồng ý về việc ấy, trừ mấy nhà cô hủ, tất nhiên, muốn bảo tồn những cái cũ, ...

Tuy vậy, tại sao, việc bỏ lay hôm ấy đã gây nên nhiều mối dư luận xôn xao như thế ? Xét kỹ, chúng ta

thấy rằng một cái cử chỉ đơn giản ấy có nhiều ý nghĩa, và nếu lên nhiều vấn đề quan hệ cho hôn nhân và cho gia đình.

Người ta trách rằng chủ rể hôm ấy, đã tự mình nói lên đề tư chối và phản đối việc lay, và người ta cho thế là một sự vô lễ.

Cấm một người con không được trình bày ý tưởng của mình trước mặt cha mẹ, ông bác, bà nhạc ư ? Họ hiền vô lễ là không biết vâng lời, nhắm mắt vâng lời, và chịu làm mọi việc sai khiến, dù là việc có hại cho nhân phẩm của mình. Người ta lại muốn chủ rể lay đi còn hơn là đám đường hoàng phắc lại ý tưởng của mình — (lời vói nhắc lại, vì về vệc bỏ lay, hai bên nhà trai gái đã thỏa thuận từ trước) — nhắc lại trước cái « thẻ điện » của bọn họ hàng, là những người đáng lẽ không phải chỗ của họ ở đấy, và họ nhiệt liệt « tự ái » vì chính họ biết họ không thiệt gì !

Người ta lại trách rằng sao chủ rể không cứ mặc áo thụng, vào đề vừa lòng ông nhạc, vì ông không cần lên gối xuống gối đầu, ông chỉ cần « cái lay trong tinh thần » mà thôi. Đáp lại, chủ rể có thể trả lời rằng chỉ cái tinh thần trong sự lay là cần nên tránh, còn sự lên, xuống gối có nghĩa lý gì đâu ! Bằng lòng lay trong tinh thần mà thôi, là bằng lòng lay và công nhận sự lay rồi.

Người ta còn bàn nhiều nữa... Nhưng người ta đây, người hiền biết không cần đề ý đến. Cái dư luận ở xứ này đã nhiều lần tỏ ra vô căn cứ và chóng xoay chiều lắm rồi, để không cần phải quan tâm đến nữa.

Nhưng chúng ta chỉ buồn cười về thái độ của một vài tờ báo. Trong việc này, họ đã dành không bênh vực cái lay — tuy vậy, chúng ta muốn thả họ can đảm bênh vực cái cũ một cách mạnh mẽ, còn hơn sự rụt rè mập mờ của họ, — nhưng họ cũng chẳng dám khen ngợi người đã không lay. Họ không có cái can đảm bày tỏ ý của họ, chỉ rụt rè dò ý kiến và đi sau dư luận của mọi người (tức là các độc giả).

THẠCH LAM

(Xem tiếp trang 18)

Đã có bán :

THỪA TỰ

tiểu thuyết của KHÁI-HUNG — Giá 0p.60

CON CÁ THẦN

của HOÀNG-ĐẠO — Cuốn thứ hai trong loại Sách Hồng. Giá 0p.10

TIN TRONG TUAN LE

Việc Âu Châu. — Tại mặt trận Pháp Đức, tình hình có những trận đánh như nhỏ; mới đây quân Đức có tiến công mấy trận khá quan trọng nhưng đều bị đánh lui.

Tại Na Uy, hai quân Đức Na đang đánh nhau to ở miền Narvik. Quân đồng minh đã tụ tập ở miền bắc Na Uy và sẽ từ đó đánh xuống.

Anh và Pháp tạm không cho tàu qua Địa trung hải, vì thái độ Ý chưa rõ rệt. Các tàu buôn Anh Pháp sang Viễn Đông phải đi đường Phi Châu và như thế sẽ chậm mất chừng 15 ngày. Quân đồng minh đã tăng thêm lực lượng ở Địa trung hải. Nếu tình thế không yên thì Mỹ cũng cấm tàu buôn qua lại đây.

Tây ban Nha, Ai Cập và Thổ vẫn có thiện cảm với Pháp.

Việc Trung Nhật. — Quân Nhật đang dự định triển khai tại phía bắc Quảng Đông. Ước tính Vệ tại đang lập tình hình Chính phủ Quảng Châu. Nhật đưa đánh úp Từ Xuyên hai lần; hơn vạn quân Nhật chia đường đánh dữ Hồ Bắc tại khắp mặt trận, và chia theo ba đường đánh vào Hà Nam.

Cấm mua bán ngô hơn giá đã định. — Kể từ 1er Mai trở đi, các nông gia không được bán ngô, và cấm không ai được mua ngô của họ, bằng một giá hạ hơn giá của Chính phủ đã định.

Kiểm soát nông sản xuất cảng. — Kể từ 1er Mai, các thứ nông sản Đông Dương như hồ tiêu, dầu trôn, dầu thầu dầu, sơn, v. v. muốn đem xuất cảng đều phải tính qua Sở Kiểm soát xuất cảng Nông sản. Chỉ những nông sản xét ra hợp lệ mới được bán ngoài.

Bến Sáu kho. — nay mai chỉ coi có giấy phép của sở mặt thám cấp mới được vào, vì phòng thương mại muốn tránh cho những hàng nặc ở ngoại quốc tên ba-phòng khỏi bị mất trọng.

Lương-thông ngôn linh thọ. — Các công chức tinh nguyện sang Pháp làm thông ngôn linh thọ chỉ được ăn lương từ 1 đồng đến 1đ. 50 một ngày và khi hết chiến tranh lại được bổ về ngạch cũ của mình.

Khuếch trương nền học. — Chính phủ sẽ lập tại trường Cao-đẳng Hanoi một ban dạy lấy bằng Cao học tư pháp (Pratit Prile), để sinh viên bôn xê hien thâu các việc tư pháp, hành chính và quản lý của xứ mình.

— Bờ ơi ! mặt trời đang tắm kia kia !

LU' O' M LẠT

Năm 1940, thời kỳ oanh liệt của nước Pháp.

NHỮNG điều tiên tri của ông Maurice Privat, in thành sách ngày 19 Aoat 1939, cho ta hay những sự tiến bộ lạ lùng của khoa bói sao. Những người không hay cả tin cũng phải công nhận rằng cái « cuộc chiến iranah lỗ lãng » ấy, như lời Dorgeles nói, ông Maurice Privat đã đoán được hết các điểm quan trọng : Trận phong ba nổi dậy ở Ba-lan (những trang 19-25), — Hạ lệnh lỏng động binh (trang 20), — Pháp và Anh sẽ liên minh để kháng cự và sẽ tránh được cái tai hại (trang 28), — Cuộc mưa hạt vua Lô-mã-ni (trang 40) (ô-giờ lòng lý nội các bị ám sát). — 11 Novembre, tình thế yên ảnh sau một trận nhón nhào dữ dội; (ngày mà Hitler bỏ dự định xâm chiếm Hà-lan (trong 177) — Tháng Octobre Hà-lan lo sợ bị xâm chiếm tháng Novembre trở lại gần đôn. — Cuộc liên kết của vua Leopold III và hoàng hậu Wilhelmine (những trang 181-182). — Chính sách nước đôi của nước Nga (trang 183). — Cuộc liên minh Anh, Pháp và Thổ (trang 189). — Việc bắn phá tàu Athena (trang 189).

Chúng ta coi đó thì những việc quan trọng trong cuộc chiến tranh này ông Maurice Privat đã tiên tri và chỉ riêng mình ông đoán trúng sự thực. Vâng sau những bằng chứng, ta

có còn thể chối cãi sự ích lợi của cuốn sách lạ lùng kia với những điều chỉ dẫn rõ ràng về cuối năm 1939 và về năm 1940 không ?

(Grignoire)

Gặp gỡ

Ở Irar de trong một miền gần Killan ev, một cái đèn nhỏ phía trước có khắc chữ : « Hãy yêu kẻ thù của anh ».

Và gần đối diện cái đèn ấy, trên công hội quán của Hội giữ gìn tiết độ (Club de tempérance), người ta thấy cái biển này : « Kẻ thù của anh, ấy là rượu ».

Thật là một sự gặp gỡ lạ lùng.

(A. V.)

Nguyên do của chiếc mũ xoa đầu tiên

TRƯỚC kia những mũ xoa đầu tròn; cái bình dánh của nó ngày nay là do ở một đạo sắc lệnh của vua Louis XIII ra rằng : « bề dái của mũ xoa phải bằng bề rộng ». Nhưng nguyên do cái miếng vải nhỏ vuông ấy tự đâu ? Cách đây trên ba trăm năm, một người đàn bà ở Venise một bữa kia nẩy ra cái ý kiến hay ho và thiết thực là cắt ở tấm lìn ra một miếng vuông rồi viền bằng dentelles và đặt tên là Fazzoletto.

Vậy nước Ý là nơi sinh sản ra cái mũ xoa bỏ bụi, chẳng bao lâu vượt qua dãy núi Alpes và tràn ngập đất Pháp.

(D. I.)

Nền văn minh cổ ở Mỹ

HÀNG mấy nghìn năm nay, nước Incas, ở Pérou ngày nay, là một cường quốc và tới một rình đồ văn minh rất cao. Hiện nay ở đây còn có nhiều di tích khiến khách du phải lấy làm lạ và say mê vì lịch sử cái lục địa lớn của Nam Mỹ.

(D. I.)

Nói thêm về cây súng

« Grosse Bertha »

NHỮNG tài liệu của bộ chiến tranh Hoa Kỳ cho ta biết những điều sau đây về cây súng « Grosse Bertha » xa từ trên 100 cây số tới. Theo những tài liệu ấy thì Đức đã đúc bảy khẩu Bertha trong thời kỳ Âu chiến, còn ba khẩu nữa mới đúc xong khi lính chiến.

Cây súng ấy nặng 145 tấn và bắn những đạn nặng 120 tấn và dài độ 2 thước. Tâm xa của súng Bertha là 120 cây số; súng ấy có thể bắn được 50 phát.

Súng Grosse Bertha chế theo kiểu súng 380 ly của hải quân, sửa đổi ở Lòng súng chia làm hai phần; phần dưới đốc súng dài độ 28 thước và phần trên độ 6 thước.

Cây súng có thể tháo ra làm 20 phần để vận tải bằng xe lửa.

(A. V.)

M. dịch

Ăn uống

(Tiếp theo)

RUỘU dọn đưa lên về phía phải, và người hầu bàn nên nói lên các thứ rượu cho khách biết. Món ăn gì cũng nên đưa mời hai lần, dù rằng lần đầu khách từ chối. Còn các thứ rượu quý, không bao giờ nên giót đầy cốc.

CÁC thứ rượu nào dọn lên cũng phải theo nhiệt-độ của thứ rượu ấy, nghĩa là rượu trắng phải thật lạnh, rượu Bourgogne mát; còn những thứ rượu Bordeaux phải đem để trong tủ lạnh là một giờ đồng hồ.

SAU khi ăn tôm, cua, người ta đưa những bát nước nóng lên. Những bát ấy, thường thường dùng pha-lê, đựng một thứ nước ấm-ấm trong có để một khoanh chanh cho thơm.

(Còn nữa)

THẾ HUNG

RECUEIL DE PROBIÈMES D'ARITHMÉTIQUE
D'ALGÈBRE & DE GÉOMÉTRIE AU DIPLOME
(avec solutions raisonnées)

par PHÓ-ĐỨC-TỔ et VŨ-LAI-CHƯƠNG
PROFESSEURS AU LYCÉE DU PROTECTORAT

PRIX 0,80

Frais d'envoi recommandé 0,20

Librairie VAN-LÂM, 33 Bd Francis Garnier, Hanoi

Préparation au DEPSI
et au Brevet Élémentaire

par ĐOÀN-NÔNG - NGUYỄN-LÂN - NGUYỄN BÌNH-THUY
Professeurs au Lycée Khải-Định - Huế

Avec la collaboration de plusieurs Professeurs des Institutions publiques et privées.
Recueil de compositions françaises, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de lycée et de collège, sujets des primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.

Prix de vente Op. 35

(ou contre un envoi de Op.40 en timbres - postes)

Conditions avantageuses pour les libraires

LIBRAIRIE HUONG-GIANG

21, Rue Paul-Bert, 21 - Huế

TRÔNG CÙNG

Cách đây hăm nhăm năm

Khi người Đức bản thành Paris

(Tiếp theo kỳ trước)

Trái dạn hôm Vendredi saint

TUY thế, cũng vẫn như cái trường hợp ấy, cái số mệnh giữ một địa vị rất lớn, và kinh thành Paris phải chịu một cuộc thí nghiệm dữ dội, sống không vì thế mà mất như khi và can đảm.

Hôm Veendredi saint, một trái dạn rơi xuống giữa óc nhà thờ Saint Gervais Bị trảng chỗ phạm, mái xụt xuống đầu tiên đó, hôm ấy đông hơn mọi ngày, để chết chừng một trăm người, phần đông là đàn bà. Đó là một trong những công trạng cuối cùng của bộ pháo thủ Đức về một thứ súng không có một chút ích lợi gì trong phép dụng binh.

Nhiều khẩu « Bertha »

Trong khi ấy thì những nhà chuyên môn Pháp chẳng chậm trễ để tìm ra đích xác rằng Đức có đặt nhiều cây súng kền ấy để bắn tới Paris.

Vì có một trong những cây súng Bertha lớn ấy bắn từ một chỗ ở Laon, cách kinh thành 120 cây số, nhưng bị phi công của bộ hàng không chiến tranh Pháp tìm thấy và không hoạt động được nữa vì bị những súng lớn của Pháp bắn phá.

— Còn thứ bánh mội, hăm không ?
— (sửng) bầm còn, rất nhiều.
— Thế khi nào hết tôi sẽ lại vào ăn

Một cây súng khác đặt ở Fère-en-Tardenois, cách chỗ bị bắn phá chừng 80 cây số; nhưng quân địch phải vội vàng mang rút lui về trong một cuộc tiến công có thắng lợi của Pháp, vào tháng JUILLET sau đấy. Sao hết, cây súng thứ ba, đặt ở Ham, cách chừng 140 cây số, quân Đức cũng phải vội mang rút lui ngay.

Không xứng với cái xác lớn ấy

Sự gắng sức đó của quân địch, khi ấy bị cảm dỗ bởi cái tinh cách của lính lao vừa phở trương của công cuộc, không có một hiệu quả gì đối với tinh thần của dân chúng thành Paris. Còn như công dụng của nó trong phạm vi chiến thuật, thì lẽ tất nhiên là không có giá trị gì. Thành thử cái chiến cụ đắt tiền và đáng sợ ấy trở nên một cái gì không có hiệu quả gì mà chỉ để lại — cộng với bao nhiêu chiến cụ khác — cái kỷ niệm một cuộc chiến tranh tàn bạo gây nên bởi một dân tộc vô nhân đạo và không có qua một chút trí giác về tâm lý.

Chiến tranh triệt để và tâm hồn người Đức

Lại một lần nữa, người Đức đã nhận xét theo cái tính tình riêng của họ, với cái trí giác vốn sẵn có về sự gờ lạng và cái ý muốn mang đến cho kẻ địch cái mà họ đã gọi là « chiến tranh triệt để ». Nhưng cũng sự triệt để, sự thất bại đã đến với họ.

Tuy thế chúng ta cũng đáng tiếc rằng sau cuộc thất bại triệt để ấy đã không kế tiếp một sự am hiểu tâm hồn người Đức rõ hơn, cái tâm hồn đã bắt chúng ta ngày nay phải gắng sức một cuộc kháng chiến mới kia.

Và ngay từ bây giờ chúng ta hãy nghĩ đến những cách mà cái hồn phẫn thiêu liêu hơn hết của chúng ta truyền cho sau khi thắng trận, để khước một lần cuối cùng cho Âu-châu, và khắp cả hoàn cầu nữa, nỗi sợ một nước Đức dã man, không thành thực và chỉ có một mộng tưởng là gieo rắc sự kinh khủng và cái chết.

(Dimanche Illustré) T. Miên dịch

NGAY NAY NÓI CHUYÊN

Trung Trục, Hanoi. — 1.) Trẻ con không theo đúng quy luật một bài thể thao, vậy cho chúng vận động cách nào ? Có phương pháp thể thao nào thích hợp cho lứa tuổi ?

— Người lớn dạy thì phải theo đúng kỷ luật chứ. Cho chúng nó chạy, nhảy ở chỗ rộng rãi cũng được nhưng ở nhà quê thì mới tốt, ở thành phố ít nhà có sân vườn rộng rãi. Đều sao dạy chúng nó vận động thân thể hơn. Cần phải đúng giờ và đều đặn.

2.) Ăn trứng gà sống có ích lợi gì không ? Người thể nào thì nên ăn trứng gà sống ?

— Ăn sống hẳn không bằng nấu trong nước sôi. Ai ăn cũng bỏ, trừ khi đàn đi dạy thì không nên ăn.

Việt Hồ, Charoéc. — 1.) Một người vợ không được như ý chỉ có thương, mà không có ghét, đã có con rồi, bây giờ muốn trong gia đình hòa hợp, thì phải làm thế nào ?

— Biết thương vợ, là đủ cho gia đình hòa hợp rồi, còn phải làm thế nào nữa. Thương nhau và hiểu nhau, thế là đủ gây được hạnh phúc.

2.) Một người bạn bè giáo dục, mình đã làm mà chơi với họ, bây giờ muốn xa họ bằng cách êm đềm khỏi mất lòng, làm cách nào ?

— Cứ tự nhiên êm đềm mà xa họ, có khó gì. Từ chối sự chơi bời đi lại với họ.

Nguyễn Chí, Huế. — Từ Hanoi vào Huế tôi có gặp một người đàn bà trên tàu, chuyên trò rất thân mật, tôi yêu người ấy ngay. Tình yêu đột ngột như thế có hại gì không ? Tôi có nên yêu như thế không ? Tôi có nên đi tìm người ấy để thân không vì người ấy hiện giờ đang ở tại Huế ?

— Tình yêu đột ngột như thế có thể sâu xa và bền vững được lắm. Nhiều nhà văn lại cho rằng đó mới thực là tình yêu. Shakespeare, một danh sĩ người Anh, đã nói : « Kể nào không yêu ngay lúc đầu tiên thấy nhau, kể đó không yêu bao giờ cả. » Người Pháp gọi tình yêu đột ngột đó là tiếng sét (coup de foudre). Còn sự nên hay không thì ông tự hỏi ông, và nếu ông yêu thật thì không bao giờ phải tự hỏi như thế cả.

Có Bích Liên, Nam-dinh. — Đột trai gái yêu nhau tha thiết, họ đã trao đổi tình yêu và đã cho ra đời một đứa con (nhưng đứa con đó phải ở một nơi) muốn tránh khỏi tiếng tiếng nên bố mẹ không thể để họ lấy nhau. Vậy đôi bên có thể vượt qua dư luận mà đường hoàng đem con về mà lập gia đình không ? (Khốn nỗi người con gái lại là cháu gọi người con gái bằng dì họ).

— Kể tình thế cũng hơi gay go. Nhưng

nếu là đi họ thì cũng có thể lấy cháu họ được. Dẫn sao, đưa nhau đi lập riêng gia đình thì vẫn hơn. Mà chỉ có cách ấy là ổn thỏa. Hai người sẽ yêu nhau và cha mẹ đôi bên sẽ tha thứ, nhất là thấy mình sung sướng và không phiền lụy đến nhà nữa. Cần nhất : lập thân, lập gia đình.

N. V. T. Hanoi. — Còn đang đi học mà muốn xuất sắc về quốc văn thì phải làm thế nào ? Nên xem các sách cổ điển hay các tiểu thuyết mới ? Có cần phải học chữ Hán hay không ?

— Phải tập viết — phải xem rộng và suy nghĩ nhiều, và nhất là thấy thói viết. Bên ta các sách ít lắm, có thể xem hết cả được cũ lẫn mới. Biết chữ Hán rất ít lợi cho cách viết văn, nhưng không phải là một sự cần thiết có. Hiện giờ còn đi học, ông cứ đọc và xem nhiều đi đã.

Nguyễn Thu Liên, Huế. — 1.) Muốn tập cho thân thể cao lớn, nên chọn quyển sách thể thao nào cho có hiệu nghiệm hơn cả, vì về loại ấy có nhiều quyển khác nhau. (Cáo này Nguyễn Nay đã trả lời một lần rồi, nhưng vì ở đây không bán quyển ấy).

— Tốt hơn hết là nên nhờ người thạo khoa thể dục chỉ bảo cho. Siêng nào và cách nào cũng tốt, nhưng vận động vẫn lợi hơn thì cũng chẳng ăn thua gì. Có người bắt buộc và chỉ dẫn cho thì mình tập đúng và không lười được.

2.) Làm thế nào biết được một thiếu nữ (nữ học sinh chẳng hạn) yêu mình, và muốn tỏ tình yêu với người ấy thì nên làm thế nào nếu mình quá dốt nát (tâm lý).

— Nếu mình dốt nát thì nói cha mẹ hỏi người ấy cho mình làm vợ ; nếu người ấy nhận lời làm vợ mình thì chắc chắn người ta yêu mình đấy.

M. L. Trương Văn. — Đang tuổi dậy thì người ta (bất cứ trai hay gái) làm thế nào cho được tình dục với người khác mà không nên mình quá dốt nát (tâm lý) ?

— Lúc nào cũng nghĩ đến sự dốt nát của thói xấu và nhớ rằng những khoái cảm để gọi có hại rất lớn đến sức khỏe, thông minh và hạnh phúc của mình. Tránh những văn chương khiêu dâm, những tranh ảnh lố lợ và những lúc nói chuyện sống sượng. Chăm chỉ làm công việc bổn phận và tìm cách ham mê công việc để khỏi có những lúc nhàn hạ. Theo bằng ấy cách vẫn chưa thấy bớt sôi nổi thì nên bắt chước những quân lính tại ngũ ở bên Pháp : uống rượu vang trong có pha thuốc bromure.

Muốn đẹp

Một cuốn sách chỉ dẫn một cách đầy đủ những phương pháp làm cho người đàn bà trở nên đẹp.

Không làm quảng cáo riêng cho một thứ phẩm sức nào, sách này dạy rành rọt những cách làm cho da tươi và nhò, lông mi dài và cong, vú nở, mình thon, chữa hôi mồm, hôi nách, chữa chứng cá, cách lập thể thao để giữ cho thân hình được cân đối v. v. .

Giá mỗi cuốn 1p.00. Ở xa gửi lãnh hóa giao ngân

Bản tại :

ĐÀO - LẬP
97, Phố Hàng Gai — HANOI

CÔNG HIỆU VANG ĐỒN

Thuốc đau màng óc gia truyền Thượng - Đức

NHỮNG NƠI CÓ BAN THUỐC NGƯỜI

Hanoi : 15 Mission (gần nhà thờ lớn)
Haiphong : 37 Paul Doumer
Hadong : 25 Nguyễn-hữu-Đỗ và 34 Duvalier.

Phutho : 14 Rue de la Gare
Hòa-Binh : Lâm-khê, rue Phương-Lâm

Vì cơ bệnh đau màng óc, nay người ta mới thực t n thuốc Annam cũng có phương hay hơn thuốc khác, vì nếu mắc bệnh đau màng óc mà mãi mãi khổi chết, thì chỉ dùng thuốc Đau màng óc gia truyền THƯỢNG-ĐỨC là khỏi ngay. Thuốc này đã cứu được hàng vạn người, trước khi dùng không cần lo ngại gì là thuốc không công hiệu. Những người bị cảm hơi ngứa là bị đau màng óc dùng thuốc này chỉ 15 phút khỏi hẳn. Thuốc bán mỗi phòng 0p.30, một hộp bốn phòng 1p.00. Thuốc ngửi 0p.16 một lọ. (Tại phòng thuốc THƯỢNG-ĐỨC ở 15 Mission Hanoi, và 37 Paul Doumer Haiphong có biển không thuốc ngửi cho các người qua lại muốn dùng ngay). Ở các tỉnh ai đứng đại lý bán thuốc đau màng óc cũng có thuốc ngửi để biếu cho khách nang. Ai muốn dùng xin viết thư về ngay và đề cho : THƯỢNG-ĐỨC 15 Mission Hanoi.

VAI MÔN THUỐC HAY KHÁC

BỘ-PHÔI : Dùng chữa các bệnh ho lâu năm, và tế phồng bệnh lao rất công hiệu. Giá 1p.00 một hộp.
TUẦN-BỘ HUYỆ-HẢI : Chữa các cô các bà máu xấu, kinh không đều, hano anh đau bụng, người xanh xao gây có n, ra khí hư, chỉ uống một hộp thấy đỡ. Mỗi hộp 1p.50, nếu muốn dùng thử một hộp xin tiền gia đặc biệt 1p.00.

KINH-TIẾN LUY-TIẾN : Chữa thận hư, liệt dương, tinh khí bất cố, giao hợp chóng xuất tinh. Mỗi hộp 1p.00.

LIỀU HOA HOÀN : Dùng chữa bệnh lậu, 0p.50 một lọ. Nhẹ 2 lọ nặng 4 lọ, chữa khoan không khỏi sẽ được hoàn lại tiền, giá từ 8p.00 đến 30p.00.

THƯỢNG-ĐỨC

15 phố nhà Chung (Mission) - Hanoi

ĐẠI-LÝ :

HÀ-ĐÔNG : 25 Nguyễn-hữu-Đỗ, và 24 Duvalier (trước cửa chợ)
PHÚ-THO : 14 rue de la Gare, **HÒA-BINH** : Hiệu Lâm khê phố Phương Lâm, **HAIPHONG** : Var-Tân 37 avenue Paul Doumer, **BAC-NINH** : Vinh-sinh 161 Rue Tien-an, **HAI-DUONG** : Quang-Huy 25 Marechal Foch, **NHA-TRANG** : Nguyễn-dinh-Tuyen tailleur, **THANH-HOA** : Thoi-Lai 72 Grand rue, **HUE** : Thanh-nien 43 Rue An-Cự. **TOLRANE** : Lê-công-Thành A. du Musée.

Ý TƯỞNG này ra trong óc Phiền từ bao giờ? Anh ta không biết. Nó đến lằng lể như không,

êm thắm và kín đáo. Bất thành linh anh ta thấy nó. Lúc nhận ra thì nó đã rõ ràng, hiển nhiên như một lẽ không thể nào cãi được.

Phiền đã cố tìm nguyên ủy, như lần một mối chỉ rối, mà không xong. Trong mớ ý nghĩ phức tạp của anh, Phiền thấy có một chỗ không thể nào tế-nhận được, vì ý nọ gia nhập ý kia như những rễ cây chằng chịt mà cái nào cũng có thể tưởng là rễ chính.

Sau cùng Phiền chịu, không phân tích nữa. Anh coi cái ý muốn đi xa của anh như có đã từ lâu, dễ thương từ khi anh bắt đầu thấy mình trở trời ở trên đời. Sở dĩ anh chưa nghĩ đến chỉ vì chưa có dịp do thời.

Đi xa đi! Tuổi Phiền còn trẻ. Anh ra làm mới được ba năm. Không phải cái buồng giấy chật hẹp ở trên một tầng gác phụ Thống sứ này sẽ lưu luyến anh dẫu. Lưu luyến? Đời với nó, anh có cảm tình gì! Từ ngày phải khupon cuộc đời vào cái trong rông của những công văn, cái nạy nhèo vô cùng của những con số kê toán, Phiền vẫn coi nó là cái mớ chon những noai báo thieu nien xưa. Đa ta kẻ sinh nạy, và cái là kẻ sinh nạy, thì ở đâu anh có cần cái?

Đi xa đi! Ở chân trời kia, ngoài vùng những mai nha và nhưng chom cây ngân tâm mai của anh, có những non sông và mây ngan năm tón tại nhưng đời với anh là mới mẻ, có những người và những cảnh lạ lùng nhưng biết đâu sẽ không hợp với anh hơn? Tuy không phải một khách giang hồ, cat được chân là « theo tiếng gọi của thiên nạy » như người ta nói trong uen tuyết, nhưng mỗi ngày lần gỡ những công điệp gửi đến tay anh, Phiền vẫn có dịp ngẫm nghĩa những cảnh tem khác kiền, mang dấu tên của những đất xa xôi khiến cho anh mơ màng,

ngiht ngợi.

Đi xa đi! không ai ngăn cản Phiền đâu. Anh là kẻ không gia đình Song thân anh kể nhau sớm mất, hình như như định ý thả anh đối chọi với đời từ thừa trái đào chưa cắt. Trời phú tính cho anh sớm khôn, anh lớn lên, anh học nhiều và anh khác cũng nhiều. Gia tài anh có ít tư điền, nhà cửa, những người trong họ, sót muốn thương vay, đã đỡ khéo hết của anh. Nhưng anh

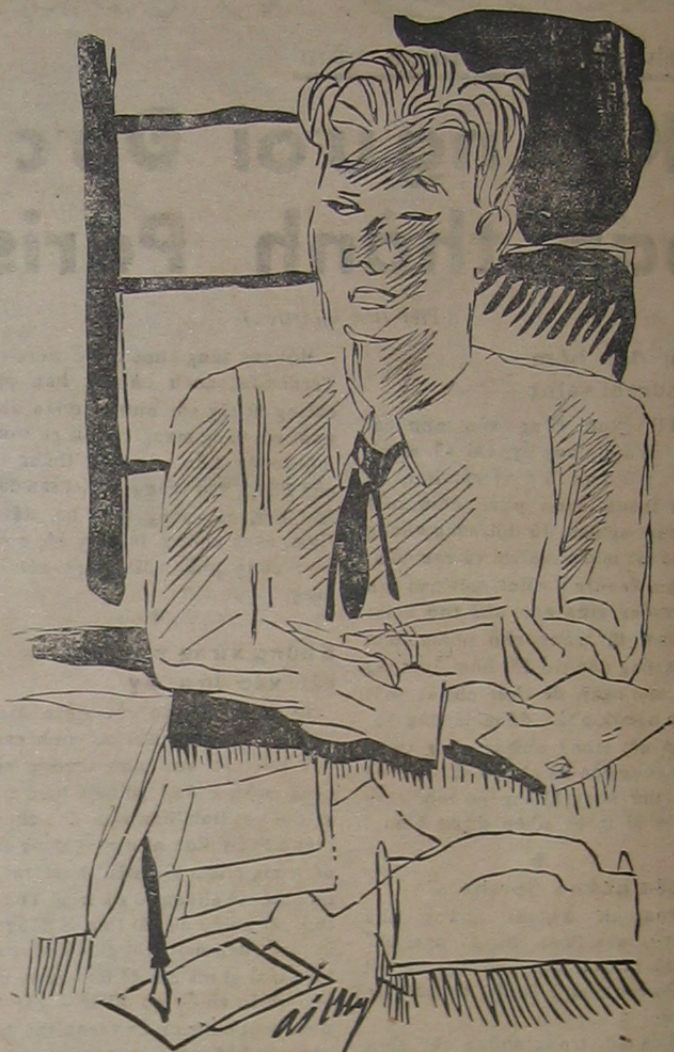
không tiếc. Anh cũng không oán hận. Anh đi tìm kế lập thân và đã tưởng từ đây có thể yên ổn sống. Nhưng chút công danh nhỏ mọn anh lập nên ngờ đâu lại gọi những con thieu thân cũ, những khách nợ của đời anh. Họ trở lại, cười với anh như trước kia không có sự gì, yên miễn anh như chưa từng bao giờ thấy. Anh buồn. Anh lại khinh và giận. Anh không thể nhện bảo họ được nên coi anh là con trẻ nữa. Thế là những nguồn thù oán khơi ra, những nợ ghét ghen chung đúc lại, cùng nhau phối hợp để phá tan mọi công cuộc của Phiền. Anh tin ai, anh yêu ai, anh rắp việc chi, anh đi đâu, nơi nào anh cũng thấy một sức ám hại ngầm ngầm làm anh chán ngán.

Bây giờ Phiền không mong ước nữa, không tha thiết nữa. Lòng anh khô đi như đôi mắt anh đã lâu không còn dấu lệ. Bây giờ, nếu có cái anh muốn hơn hết cả, cái ấy là đi.

Đi! Đi! Đi cho thoát bả không khí mà những người không

TRUYỀN NGÂN của HƯƠNG-MINH

CÁC NGÀI MUỐN DÙNG :

CHEMISLETTE

MAILLOT DE BAIN

PULL-OVER LAINE

Xin tìm cho được áo có dấu hiệu

Cécé

Vì áo đo noai toàn đẹp và dùng được rất bền lâu

cảm tình đương cùng thỏ với anh. Phiên muốn đem núi non và cả biển khơi ra ngăn cách anh và họ. Anh muốn những trời mây mới lạ mang lại cho anh cái êm dịu của lãng quên.

Phiên ra đi sẽ không vương một mối tình nào hết. Không có một mẹ già đứng trên ngưỡng cửa nhìn theo, không có một người chị năn nỉ can ngăn. Đến một bàn tay xinh xắn so và một khúc mắt tuôn hàng lệ nhỏ cũng không.

Anh ra đi, lòng sẽ nhẹ phẩy phây, không có chi phải ân hận, không còn chi để tiếc thương. Đưa gót viễn du, anh sẽ thấy tìm rửa sạch, tắm hồn anh mở ra đón lấy sáng tươi của những mối mê. Đi tức là giải thoát.

Những ý tưởng ấy xoay vần trong óc Phiên, không biết bao nhiêu ngày. Có hôm anh ngồi cầm bút trong buồng giấy, trông cái tờ chim sớ sắc ở ngọn cây bàng, những cành khẳng khiu, trĩu lá ngang qua cửa sổ trên trần trời xám ngắt. Những cơn chim đã bỏ tổ vì mùa đông lạnh. Gió mưa đã làm rã rời những cuống rom và những cành khô nhỏ rơi vương chung quanh. Dầu sao, nơi êm ấm cũ của những con chim đã ở đó cũng có cái lịch sử yên vui của nó.

Thế rồi một buổi, già như vô tình, Phiên hồ tề người đồng nghiệp đang tong sự ở Quảng-châu-vân. Anh hỏi ca tình cảnh gia đình và cái cơ đã làm cho bạn sang bên ấy. Khi biết rằng đó là một người bạn cũ, đồ, sang Quảng-châu không bởi tự ý xin và đã có con sắp phải học đều những trường lớn ở Hà thành, Phiên khẽ gạt đầu nói một câu trong thương khứa người bạn sớm có con lớn, rồi anh lại yên lặng ngồi nghĩ ngợi.

Thế là mỗi ngày hai buổi, Phiên bắt đầu mong người tuy phái đưa thư.

Cứ đến giờ người ấy ở sở bưu điện chính về, ôm nặng bên sườn cái cặp da cũ, phồng căng lên như bụng một con bò no quá, Phiên không thể nào ngăn mình nhìn theo hẳn ta từ lúc hẳn mở cửa bước vào đường giấy. Từ phút ấy, mắt Phiên sáng lên vì hy vọng; tất cả giác quan của anh dồn hết vào sự nghe ngóng, đợi chờ. Đã hơn một tuần lễ nay, cuộc sống của anh chỉ thu vào mười phút linh hoạt đó, còn thời giờ khác không đáng kể.

Người tùy phái theo lệ thường bao giờ cũng đi thẳng đến bàn một bạn đồng sự của Phiên, để cho người ấy ký nhận công văn xong rồi hẳn mới lục đến những thư riêng phát cho từng người.

Mỗi cử động của hẳn bấy giờ

quan trọng cho Phiên hết sức. Mặc dầu anh cố giữ vẻ thản nhiên, mắt anh vẫn dăm dăm quẩn luyến những ngón tay của người tùy phái, như thói thức nó tìm mau cái thư phải có cho anh.

Nhưng cái thư ấy không chịu đến. Trong nửa tháng, Phiên trông mong hoài, mỗi ngày thêm hẳn học với con dấu vuông mà anh đập mạnh trên những tờ công văn nhạt nhẽo. Một người si tình thật cũng không khác khỏi bồn chồn đến như anh.

Nhưng rồi một buổi sáng, một buổi không có chi long trọng khác thường, bức thư kia cũng đến tay Phiên.

Thoạt trông thấy, anh vội vàng lấy nó, mà quên cả cảm ơn người tùy phái đưa nó cho anh.

Nhìn tên mình và tên người bạn gửi thư ở Fort Bayard, in rõ ràng bằng những hàng chữ đánh máy sạch sẽ, Phiên mừng rỡ đến run cả các ngón tay. Anh lật cặp xé cái phong bì. Nhưng xé được nửa chừng, anh bỗng ngừng tay lại. Và anh mỉm cười. Anh cười cái hấp tấp của anh.

Làm chi vội thế? Anh đã có thể đợi chờ bao nhiêu ngày dòng đã. Vậy bây giờ anh biết sau hay trước mười giờ cái định hướng của đời anh, phỏng có hề chi?

Vốn có tính thắc mắc của những người sống nhiều trong tâm tưởng, hay bày ra những sự éo le để cho lòng thêm hồi hộp. Phiên muốn trì hoãn lúc đọc thư để còn phỏng đoán và lo lắng thêm chút nữa. Như vậy, lúc biết cái kết quả mong mỏi, sự khoái trá của anh sẽ càng tăng.

Thực ra thì suy tính vậy là Phiên đã chắc được toại ý rồi. Người bạn ở Quảng Châu thế nào chẳng nhận, mà vui mừng nhận đời với Phiên về Hà-nội. Cuộc thuyên chuyển đó chỉ có lợi cho anh ta về cả mọi đường, — ấy là Phiên nghĩ thế, — thì không có lý nào anh ta từ chối.

Vậy Phiên sẽ đi Quảng-châu.

Đi Quảng-châu: Lời nói thật quá đời thường: Đời bây giờ,

nói đi Tân-đảo, hay đi sang Mỹ cũng không si lạ, huống chi một sự đổi thay theo mười giờ nghĩ định mà người ta trích đàng trong quan báo, và tờ quan báo ấy chẳng ai đọc tới bao giờ.

Đã đành vậy, nhưng mười giờ kia, đối với Phiên, sẽ có hiệu lực như cái « ghi » lại cuộc đời anh sang con đường khác. Tất cả tương lai, tất cả cái thanh thân của những ngày xanh còn lại cho Phiên là ở mười giờ ấy cả.

Đ. Quảng-châu! Phiên sẽ sang sương mà đi. Trí tưởng đã vẽ ra trước mắt anh một cảnh biển khơi hiền với chân trời xa tấp. Anh lại thấy, như trong cuốn phim cắt đoạn, hiện ra hình một cái thà, tầu trắng, một ống khói cao, một cầu thang hẹp, một hàng lan can sắt và cả cái nòm kềm lớn dựng những quý vật của quê hương, trong đó có một tấm ảnh cũ của một người mẹ hiền. Gió thổi bay lật tóc, Phiên đứng một chỗ giữa boong tầu, nhìn những người vẩy tay trên bến. Những người ấy không nhìn anh và những chiếc khăn trắng nhỏ phất trong sương sớm cũng không với anh. Phiên hút một hơi gió nhẹ, đưa mắt trông theo một con tàu-diều bay là trên mặt sóng. Thế rồi là mây, là nước, là trăng. Rồi một buổi tinh sương kia, một giải đất xanh in mờ trên màu trời trắng sữa, như một vệt hồng không tẩy sạch. Rồi ánh chiếu-dương hồng sáng lóa trên biển rộng và rác lên đầu sóng bao nhiêu những hạt vàng rực rỡ.

Phiên hết mơ tưởng rồi. Anh đã đọc thư của người bạn ở Quảng-châu.

Người bạn ấy, sống ba năm trên đất Tàu đã quen phong thổ, không nhận đời với anh.

Người ta lại thấy Phiên, ngày hai buổi, đến ngồi trong gian buồng hẹp trên một tầng gác phủ Thống sứ để đập mạnh con dấu vuông trên những tờ công văn nhạt nhẽo.

Hương Minh

CHEMISETTES — MAILLOT DE BAI...

Các Ngài sành đều thích dùng vì ĐẸP và BỀN

Bán buôn tại hãng chính

PHÚC - LAI

87, Route de Huế — Hanoi

TEL. 974

"Croyez - moi, ce
nouveau aliment
pour la peau
**SUPPRIME
LES RIDES**"

Son effet sur ma peau fut presque magique. En deux ou trois semaines, je parais 10 ans plus jeune. L'aliment Tokalon Rose — à ce que m'a dit un Spécialiste — contient du Biocel, surprenante découverte de Dr. Stejskal, Professeur à l'Université de Vienne. Le Biocel est tiré de la peau de jeunes animaux soigneusement sélectionnés — c'est un extrait précieux, tout semblable aux rares éléments d'une peau humaine, jeune et saine. Appliquez la Crème Tokalon — Biocel — Aliment pour la Peau, chaque soir avant de vous coucher. Elle nourrit et rejuvenit la peau pendant le sommeil. Le matin, mettez de la Crème Tokalon, Aliment pour la Peau, Couleur Blanche (non grasse), pour rendre la peau fraîche, claire et douce comme velours. D'heureux résultats sont parvenus avec les Crèmes Tokalon, Aliments pour la Peau, sinon l'argent est remboursé.

Agents : F. MARON A. ROCHAT & Co
45. Bd. Gambetta — Hanoi

**LUTHART
DUONG THIEUTUOC
57
RUE DU CHANVRE**

HANOI
GUITARE/
BANJO/
VIOLON

**DÚNG TIẾNG
KÊU
ĐẸP
BỀN**

MANDOLINE/
ACCÉSOIRE/ DE
LUTHERIE

Muốn xây dựng theo Khoa-Học và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí, các Ngài ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi :

KIẾN-TRÚC-SỰ-TỪ-NGHỆ
Hanoi — 21 bis, Rue Jean Soler
Tel. 1223

Bao giờ các Ngài cũng được vừa ý

Can-dảm.

— Nó mạnh hơn tôi mà tôi nào sợ nó! Hôm qua tôi mắng nó bằng đủ thứ tiếng nặng nề.

— Thật vậy sao anh? Nó nóng lắm mà nó dành lặng yên chịu nhục hay sao?

— Không biết nữa, vì mắng xong tôi liền bỏ ống điện-thoại xuống!!

Của V. H. (Huế)

Rõ dại.

BỐ — Ba với năm là a ấy, nê i ma rôi bỏ cho kẹo.

CON — Là tám.

— Gỏi lắm. Đấy bỏ cho tám cái kẹo.

— (lầm bầm) Rõ dại, nếu mình nói ba với năm là mười, có phải được mười cái kẹo không.

Tủ sách.

A — Anh đóng cái tủ sách này đẹp nhỉ, thế còn sách đâu?

B — Ấy, tôi bán hết sách đi để mua tủ đấy.

Thề.

VỢ — Cậu từ nay bỏ cái tật thề đi, nghe không?

CHỒNG — Từ nay tôi mà còn thề tôi xin học máu lãn ra mà chết.

Chuyện cái bình cổ.

Ba đi qua một nhà kia thấy trong chiếc lồng sáo treo trước cửa có một cái bình cổ rất quý. Ba ưng cái bình cổ ấy lắm, liền vào hỏi mua lồng sáo.

Trả tiền xong, Ba loan xe về lồng đi. Chủ sáo xin lại cái bình cổ.

BA — Không đời nào, ông phải biết rằng vì cái bình ấy tôi mới mua cái lồng sáo này.

CHỦ lồng sáo (hóm hỉnh) — Không đời nào ông lấy được cái bình cổ đó vì nhờ nó mà tôi đã bán được trên hai chục lồng sáo bằng một giá rất đắt.

Bốn cốc.

Lý Toét gặp Xả-Xê giữa đường. XẢ XÊ — Bác đi đâu đấy?

LY TOÉT — Tôi đi mượn cốc. Đốc tờ dặn mỗi ngày uống bốn cốc sữa, mà tôi chỉ mượn được hai cốc. Bây giờ còn phải ngược xuôi mượn cho tôi đủ hai chiếc nữa.

Của Ngọc Bích

Không ăn.

Tỷ học việc ở trong một nhà làm kẹo, được vài hôm ra chơi ngoài nhà bếp, bạn Tỷ hỏi:

— Trong ấy, chắc mày ăn nhiều kẹo lắm nhỉ?

— Không đâu, ông chủ ông ấy dẽm từng cái đấy!

— Thật vậy à? Mày không ăn được một cái nào à?

— Không! Tôi chỉ mút mỗi cái một tí thôi.

Của L. Hiền

Lý cứng.

— Thưa ngài, có phải ngài đã không nhận trả số tiền telephone mà người thu tiền của số bưu-điện đến đòi?

— Chính vậy, vì đòi thế nào được tôi.

— Nếu ông cứng cổ như vậy, số sẽ bắt buộc nhờ pháp luật đòi hộ.

Vô danh

— Trò hãy kể một ông tướng trong đời nhà lý.
— Ông Lý-Toét.

— Ông cứ việc nhớ, vì nhà tôi không mắc telephone bao giờ cả.

Mua rượu.

— Ông bán cho tôi một chai rượu vang.

— Ông mua vang đỏ hay vang trắng ạ?

— Đĩa đó không cần lắm, tôi mua hộ một người mù.

Của V. Xương

Lý Toét.

— Toe, mày cứ chơi quanh quẩn bên bờ hào, rồi chết đuối thì tao đánh đòn đấy!

Của D. Hểu

Khôn.

A — Tao bị thảng Ba tát một cái đau quá.

B — Thế, mày đã trả thù chưa?

A — A! Đại gì mà trả thù! Nó lại tát cho cái nữa thì khôn.

Thứ chè lạ.

T. L. — Ngày xưa nó, tao nghe đồn ngoài Hanoi có thứ chè «chân trâu» Từ thuở bé đến giờ tao chưa được ăn thứ chè ấy. Vậy u mày cầm máy hào ra chợ mua vài chiếc «chân trâu» về nấu chè cho tao ăn thử...

Một cách trả lời.

LAN — Anh Huyền hỏi tuổi tôi mà lời chẳng nhớ là hăm ba hay hăm bốn nữa.

CÚC — Thế chị trả lời thế nào?

LAN — Mười tám...

Làm rồi.

Ái đọc văn vãng bạn: ... «Bạn tôi ngày nay không may xa chơi đất khách, để lại người vợ hăm năm tuổi với lũ con thơ...»

Bến đây thì vợ người chết đường khóc nức nức, bỗng gạt nước mắt mà ngất lị:

— Ông làm rồi!... Tôi hăm hai chứ!

Của T. Lân Sơn Tây

Phòng xa

A — Đốc tờ bảo anh uống mỗi ngày một liều, sao anh uống hết cả 10 liều?

B — Thuốc đắng quá! Tôi nhả khó uống bạn này, lần sau có sỏi sỏi phải uống nữa.

HAI TRANG

KỶ NÀY Giáo sư Nguyễn hợp Vỹ không có bài vì... Không phải vì Giáo sư eảm gió, cảm nắng, hay xở mũi, nhức đầu — một người đã có tấm thân và các cơ thể luyện tập thì không bao giờ lại ốm vặt. — Nhưng vì tờ báo Ngày Nay... ốm, ốm liệt một tháng ròng, nên Giáo sư quên khuấy đi tưởng nó vẫn còn nghỉ dưỡng bệnh. Bởi vậy mà Giáo sư chưa gửi bài tới.

Nhưng lời vậy mà trong số báo này, tôi, Nhị Linh Cốc tử, được làm bạn viết thay trong mục «Luyện tập thân thể». Độc giả chắc đoán già rằng tôi sẽ ghi những ngày tốt nên luyện tập thân thể và những ngày xấu không nên luyện tập thân thể. Hay tưởng tôi lấy một lá số tử vi về nên thề dục nước nhà?

Không, độc giả đoán sai hết. Tôi chỉ viết một câu truyện vui về «luyện tập thân thể» với cái đầu dễ to tát trên kia của giáo sư Nguyễn hợp Vỹ: «Vi sao ta cần phải luyện tập thân thể?»

Đoạn khai mào tưởng đã quá dài rồi, và đã quá đủ để giới thiệu một câu chuyện vui có lẽ rất nhạt mà tác giả của nó trước khi kể đã phải rào đón cẩn thận.

Nhưng đây câu truyện vui:

Sau khi ăn no nê, chén say khướt trong một bữa tiệc linh đình tại khách sạn. Hồi ra lệnh cho tài xế đánh ô-tô xuống tiệm nhẩy.

Tiệm nhẩy đông nghịt, vì tối hôm ấy là một tối thứ bảy, một tối ăn chơi của các công chức cặm cụi làm việc suốt tuần lễ trong những phòng giấy kín mít và thiếu khí trời; của các văn sĩ vào tiệm gọi một cốc cà phê để không uống và nhin vũ nữ uốn ẹo tấm thân bằng con mắt thêm muồn, con mắt giá vờ quan sát, bằng cặp môi móm mím, cặp môi giả vờ chế nhạo; của những ông chủ hiệu thợ may, chủ hiệu đồng giầy, chủ hiệu làm mũ, chủ hàng tạp hóa, chủ hàng tơ lụa, của tất cả những ông chủ có xe ô-tô hay không có xe ô-tô nhưng chắc chắn lúc nào cũng có rất nhiều tiền trong ví.

Hồi etinh là một trong bọn các ông chủ ấy, một ông chủ có chiếc ô-tô hôm mới tậu và cần phải dừng bánh trước một tiệm nhẩy hay một nhà cô dâu.

Cái ô-tô ấy bề thế và vững chạc bao nhiêu thì ông chủ nó béo tốt và bề vệ bấy nhiêu: nước da hồng hào, nhất ông ta lại đương say rượu, cái bụng phình phồng vì ông ta vừa ăn no kênh, đôi con mắt him him, dấu hiệu của sự phát phì và sự sung sướng vật chất.

Hồi ông đang xuống xe, ông đang

Vì sao ta cần LUYỆN TẬP THÂN THỂ

bước vào tiệm: Người/giàu có không bao giờ cần vội vàng, hấp tấp. Chẳng ta ung dung ngồi chặt ghế trong cái ghế bành, bên cái bàn thấp bày ở hàng đầu. Chẳng đăm mắt nhìn quanh một vòng, để dạc cất tiếng gọi: bồi!

Một người hầu bàn đến cúi đầu lễ phép chào, vì nhận thấy ông khách sộp và quen, rồi khom khom đứng chờ lệnh. Giữa lúc ấy ông bài valse vừa dứt. Hai cô vũ nữ chừng đã cùng liếc thấy bạn thân cùng chạy vội lại, cùng dơ tay bắt và cùng kêu: «anh!» Khi thì «anh» đã có con gái ít tuổi cũng bằng tuổi hai cô.

Anh cười bíp mắt tuy hai con mắt anh đã bíp sẵn, rồi tay anh đón lấy tay một cô, và anh bắt đầu một giọng hát trẻ: «Chào em Lan, chào em Tuyết!» Rồi anh ngừng lên nhìn người bồi, rồi

DOCTEUR NG. - MANH - THAN
 CLINIQUE ET MATERNITE
 CABINET MEDICAL
 11-11 Avenue de Grand Saigon
 Telephone: 230

Médecine générale et infanterie
 Dermato - vénéréologie
 Rayons X - Rayons U-V et L-R
 Diathermie - Ondes Courtes
 Courants Galvano - Faradiques

CONSULTATIONS
 Matin: 8h. à 11h.
 Soir: 2h. à 4h.

cần phải

TẬP THÂN THỂ

Truyện vui của Nhị-Linh

mấy tiếng: « Một chai «mum» với ba cái cốc! »

Vừa uống được một hớp, thì bài tango đã nổi lên. Một người trai trẻ ngả đầu tiên đến sát bên Lan. Nàng bẽn lẽn khẽ nói với Hồi: « Xin phép anh nhé! ». Rồi đứng đây khiến vờ với người ấy. Còn Tuyết vẫn ngồi cạnh Hồi. Hồi bảo nàng: « Chúng ta ngắm họ nhảy, thú hơn. »

Nhưng lại một người nữa tiến đến, một người to lớn, vạm vỡ, vai ngang, ngực nở, một nhà quyền Anh chắc chắn. Người ấy cúi đầu chào Tuyết. Tuyết đưa mắt nhìn Hồi, ngập ngừng, lúng túng. Hồi đứng phắt dậm định cùng Tuyết khiến vờ, nhưng người kia, kéo bừa cô vũ nữ ra và quai cổ lão xược cười vào mặt Hồi,

như để thách: « Muốn làm gì thì cứ làm! »

Trong lúc bối hoảng, Hồi không kịp nói một câu. Có lẽ vì chàng say lú lủi lại, nhưng cũng có lẽ vì cái mãnh dũng phi thường của bên địch khiến chàng rụt rè. Chàng ngồi suy nghĩ. Và sự uất ức làm chàng tỉnh hẳn rượu. Lúc kẻ vô lễ đem Tuyết lại trả chàng với hai tiếng « cảm ơn » khiêu khích, chàng đã trấn tĩnh hẳn và đáp:

— Có gì mà ông phải cảm ơn. Nhưng ông cho phép tôi khuyên ông vài lời: ông đừng quá tin ở cái sức khỏe của ông. Cái sức khỏe sồi sùi ấy không chắc đã thắng được cái sức khỏe tiềm tàng của một người...

Chàng trẻ tuổi mỉm cười tiếp liền: — Của một người như ngài chẳng bạn.

— Có thể lắm, xin ngài đừng vội tự phụ.

— Tôi đâu dám tự phụ, nhưng chẳng hay cái sức khỏe ấy nó tiềm tàng ở nơi nào và nó thêm tăng cho tôi ngày nào, năm nào? Năm năm nữa, mười năm nữa liệu nó có chịu xuất đầu lộ diện không, thưa ngài?

Hồi phát câu vì câu mỉa mai ấy? Không, một người tự cho mình có một sức khỏe tiềm tàng, bao giờ cũng bình tĩnh. Chàng ôn tồn trả lời:

— Vâng, mười rằm cũng không muộn quá đâu. Lúc bảy giờ ngài mới độ gần bốn mươi, hãy còn đương thời sung sức, mà tôi cũng mới ngoài năm mươi, chưa lấy gì làm già. Vậy mười năm nữa chúng ta sẽ gặp nhau đây, tên và chỗ ở của tôi.

Hai người đổi trao danh thiếp. Hồi nói thêm:

— Mười năm sau xin lại gặp ngài. Và ngài dẫn chào. Đoạn chàng gọi bồi, trả tiền ra về.

Từ hôm ấy không ai thấy mặt Hồi ở cao lầu và tiệm nhảy nữa. Không phải vì chàng xấu hổ với các tình nhân, nhưng vì chàng bận theo đuổi công cuộc bao thù: Chàng tập thể dục dưới sự chỉ dẫn của một người bạn thân. Chẳng bao lâu ngực chàng nở ra, bụng chàng thon lại, bắp tay bắp chân chàng to và rắn chắc.

Mười năm sau chàng tìm đến kẻ thù.

Nhưng, than ôi! kẻ thù của chàng đã chết, chết vì chơi oái quá độ, chết vì quá tin rằng cái sức khỏe sồi sùi của mình bền vững.

Thế là Hồi không trả được thù. Và từ đó chàng sinh ra buồn bực lại quay về gãi khuấy trong cái đời phóng lãng. Ngực chàng lại lép kẹp, bụng chàng lại xệ ra... vân vân.

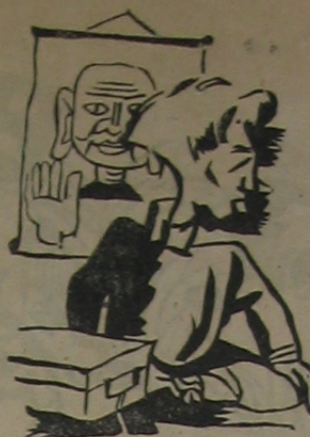
Kết luận: Ta cần phải luôn luôn và mãi mãi luyện tập thân thể.

Hay là: Muốn sống một đời khỏe mạnh, cần phải luôn luôn có một kẻ thù mãnh dững.

NHỊ LINH

Ký sau: Luyện tập thân thể có những ảnh hưởng gì

Đổi với sự lịch thiệp của giáo sư Nguyễn hợp Vỹ

1-4-40

Nên: tế lễ, dâng biếu, đi việc quan, cưới xin, gây dựng, động thổ, trồng cây cối.

Không nên: mở kho, đi thuyền.

Nào phải bà Nguyễn-thị-Đệ đi thuyền! Bà chỉ đi chuyển xe hỏa Từ Sơn - Bắc Ninh, thế mà cũng ngã lăn xuống đất. Thì ra thánh lần xe hỏa với thuyền, nên thánh truyền sai. Nhưng lỗi ấy không ở thánh mà ở sở hỏa xa thiếu loa cũng cứ phát về để hành khách phải chen chúc và bà Nguyễn thị Đệ phải đứng men ở cửa toa ngay chỗ gần bậc lên xuống nên mới ngã bị trọng thương.

Chuyến này thì dù không nên mở kho cũng phải mở kho mà đền mạng cho hành khách.

Hay có lẽ bà Nguyễn-thị-Đệ làm cái việc nên động thổ chăng? (giọng văn Đ P)

Cũng ngày hôm ấy, ông Nguyễn văn-Th... xem lịch thấy nên tế lễ liền đáp xe ô-tô hàng đi chùa Hương cầu tài. Giữa đường thấy thất tài (mất vì dựng 49 đồng) ông lại quay về Hanoi. Chẳng rõ lần sau đi tế lễ ông có sẽ xem lịch nữa không?

Lại cũng ngày ấy, bà Tần 36 tuổi đi thăm cảnh chùa Hương bị cảm chết. Nên tế lễ?

2-4

Nên vào học, dâng biếu, hợp bạn, ra đi, trị bệnh, dựng cột cất nóc, chăn nuôi súc vật.

Nên vào học và hợp bạn: ở trường xa thực kia, hai cậu T, K và bạn bè hai cậu nhập học đã hợp bạn bằng những cái tát, quả đấm rất kịch liệt.

Nên trị bệnh: Hôm nay ở Nam-định, hai đứa trẻ uống xong hai viên thuốc để phòng bệnh chó dại liền co quắp chân tay rồi lăn ra chết.

Già chúng uống thuốc để phòng bệnh chết thì đã không đến nỗi.

Xem ngày XEM NGHIỆC

3-4

Không nên kiện cáo, cưới xin, trồng cây cối.

Không nên kiện cáo: thế sao hôm nay nhà kia ở phố Reinach lại kiện bọn tên Thành bán củi đã dùng cân man trá? Mà bọn gian này bị bắt giam hẳn hoi, nghĩa là trái với lịch, nên kiện cáo làm.

Lại nữa cũng ngày hôm nay, ông Thái đã kiện người làm công lấy 14 súc vật.

Không nên cưới xin: Có lẽ vì lịch nên ông Ph... tính đốt nhà để hoãn việc cưới chạp lang của em vợ chàng? Nhưng việc cưới vào một ngày không nên vẫn... thành.

4-4

Nên tế lễ, dâng biếu, đi việc quan, cưới xin, hợp bạn, ra đi, đổi chỗ ở, trị bệnh, động thổ, đặt sào nghiệp, cất nóc.

Sao mà nên nhiều thế? Mà luôn luôn thấy những cái « nên » trên này đi với nhau. Lần này lại thêm được một cái « nên » mới: đặt sào nghiệp.

Nên cưới xin: hôm nay có hai cái tin buồn.

Nên trị bệnh: bắt đầu từ hôm nay giá các hạng thuốc phiện đều tăng. Như thế phòng trị sao « bệnh nghiệp » cho được công hiệu?

Không nên mở kho: thế mà sáng hôm nay lý trưởng làng Văn chương đã đến mở kho của Đệ để bắt đồ đồng ăn cắp.

5-4

Nên cầu quan chức, buôn bán, trồng cây cối, chăn nuôi súc vật.

6-4

Không nên: phá khoán, kiện cáo, đào g ống, chữa mắt.

Phá khoán? Phá khoán của thầy phù thủy?

Còn như thánh dạy hôm nay không nên chữa mắt thì ý chừng thánh muốn nhữn người đau mắt hôm nay ngồi mà đợi mù. Hay thánh lập làm hại các thầy lang chữa mắt, cứ cách vài ngày lại dạy chơi một câu « không nên chữa mắt »?

Nhị Linh cốc tử

TÂN - Á - CHÂU

Một bộ sử thật vĩ-đại bao-la về toàn cõi Á-CHÂU về cuối thời kỳ ÁU-CHIÊN. Thừa cơ hội các nước ÁU-CHÂU đương bị vết thương quá nặng vì nạn chiến-tranh, các dân tộc Á-CHÂU liền đưa nhau đứng vùng cả dậy, cách mệnh hết các chế độ cũ-hủ dựng thành một cõi TÂN - Á - CHÂU.

Có bán khắp các đại-lý báo Đông - Tây

Giá mỗi số Op04 - Một năm 3p.80 - Sáu tháng 2p.00.

Tòa soạn: NAM-KY THU-QUAN

17 Boulevard Francis-Garnier - HANOI

Téléphone: 882

(Tiếp theo)

TRUYỆN DÀI của NHẬT-LINH

HU đi quặt ra phía sau nhà thóc, nơi mà nàng biết không ai đến bao giờ; nàng ngồi xuống bực ga-h, hai tay ôm má cúi nhìn mũi giày. Nàng thương hại Trương và bàng hoàng lo sợ.

Nàng bứt rứt như người vừa phạm một tội nặng; để cho Trương yêu mình khổ sở đến như thế. Thu cho là nàng đã có lỗi đối với Trương. Nhưng trong thâm tâm nàng, một nỗi vui sướng mà nàng không nghĩ đến dần dần nở ra làm nàng nóng bừng hai má và hoa cả mắt. Nàng để tay lên ngực, mắt nhìn vào quăng, không rời khe lặc dẫu:

— Mích của yêu đến thế kia à?

Nàng tự hỏi như người lấy làm lạ, chưa tin lòng mình. Nhưng nàng không thể không tin được nỗi vui sướng tự nhiên và chân thật của nàng lúc đó. Thu ngồi như thế lâu lắm; nàng không muốn ra vì nàng thấy trước rằng nhìn ai nàng cũng sẽ ngượng và ngượng nhất là gặp Trương.

Còn Trương, Trương yên trí là không có ai trông thấy mình; chàng lại ra nhà ngoài ngồi viết một bức thư. Đã

ký tên, Trương lại xóa đi, viết thêm:

— « Tôi chỉ cốt cho Thu biết vậy thôi, chứ tôi không dám xin Thu một thứ gì cả. Yêu hay không yêu, Thu cũng không cần cho tôi biết. Nếu Thu không yêu mà tỏ ra cho tôi biết tức là Thu giết tôi. Thu cần gì phải thế vì tôi có dám xin thứ gì đâu. Tôi không dám chắc ở tình yêu của Thu, nhưng tôi chắc Thu không phải là một người ác. Vậy xem xong bức thư này, xin Thu đốt ngay đi và coi nó như là không có. Thu không phải bận tâm gì về sau cả; Thu cứ để mặc cho tôi yên lặng yêu Thu. Vẫn biết đó là quyền của tôi, Thu muốn cấm cũng không được; nhưng tôi cũng xin Thu cái hạnh phúc được yêu Thu mà không dám mong Thu yêu lại. Tôi nói ra được cho Thu biết là tôi thỏa mãn rồi. Tôi không mong gì hơn là Thu cũng yên lặng như tôi yên lặng yêu Thu bấy lâu ».

Trương ký tên, cầm bút nghĩ một lúc rồi lại viết thêm:

— « T. B. — Xin Thu nhớ cho rằng nếu Thu cho ai xem bức thư này — vì Thu không yêu, cũng không thương tôi

thôi. Chàng đoán Thu cũng như chàng, nên không dám đòi hỏi gì nhiều để Thu phải bận tâm quá. Nếu Thu không yêu, Thu chỉ việc đốt thư rồi ngó đi như không; nếu tình yêu của Thu mới nhóm, còn e lệ thì bức thư không làm nàng sợ hãi đột ngột quá.

Bức thư viết xong, nhưng ba, bốn hôm sau chàng vẫn chưa đưa. Có lẽ Trương đã toan xé đi, nhưng chàng biết trước là xé đi tất rồi cũng phải viết cái khác nên lại thôi.

Một buổi sáng, Hợp rủ Trương đi xem một cái chùa cổ cách đây dặm cây sô. Hai người đã ra đến công ấp, bỗng Trương giật mình bảo Hợp:

— Anh đừng đẩy dơi tôi một lát. Tôi bỏ quên cái này...

Chàng để Hợp đẩy đi thẳng về nhà. Khi qua sân, Mỹ Lôi:

— Anh chưa đi à?

— Đi rồi, tôi quên cái này về lấy.

Chàng vừa nói vừa nghĩ thầm:

— Miễn là Thu còn ngồi khâu ở trong buồng.

Lúc chàng vào đến phòng giữa, tiếng Thu ở trong buồng hỏi ra:

— Các anh chưa đi à?

Trương rút bức thư cầm gọn trong tay, đi về phía cửa buồng. Chàng vội chưa nghe rõ câu Thu hỏi:

— Có hỏi gì chúng tôi?

Trương ném bức thư lên trên chiếu ngay trước mặt Thu; chàng không thấy Thu ngạc nhiên lắm; nàng chỉ hơi ngó ngác, tỏ vẻ muốn nhận thư nhưng còn lưỡng lự. Trương nói nhanh:

— Có cứ bình tĩnh đọc hết, không có gì đâu.

Chàng quay đi ngay cho Thu hết lưỡng lự vì chàng nhận thấy nếu đứng lại một lúc nữa thì

Thu sẽ từ chối.

Ra khỏi vườn, Trương mới bắt đầu thấy tim đập mạnh. Chàng hồi hộp như có việc quan trọng nhất trong đời vừa xảy đến. Cái sân gạch chàng thấy rộng mông mênh và trời bình như cao hẳn lên; Trương nhìn những người đi lại trong nhà, như lạ lắm, mắt chàng nhìn thấy họ, nhưng chàng có cái cảm tưởng là họ không có đấy.

Trương giật mình nghe tiếng Hợp hỏi:

— Anh bỏ quên gì thế?

Chàng không nghĩ đến điều đó, Nhưng cũng may chàng tìm ra ngay:

— Tôi bỏ quên khăn mùi xoa.

Trương thò tay vào túi quần và sờ người ra một lúc. Chàng bỏ quên khăn mùi xoa thật.

Hai người đi chơi đến chiều mới về. Trương đoán tức này Thu đã xem thư rồi và ý rằng đã định. Về tới nhà, Trương lo sợ quá; chàng thấy bình như

vừa có một sự thay đổi khác thường ở trong gia đình Thu.

Tiếng Mỹ Lôi ở nhà khách, chàng nghe thấy lạ tai, có vẻ giận dữ.

Ai ai cũng bình như ngóng đợi một sự gì — một sự gì rất không bay — sắp xảy ra. Mỹ vẫy tay gọi chàng lên nhà khách:

— Hai anh lên đây. Có thư rưng này ngon lắm.

Đến lúc đó Trương mới yên tâm. Chàng tự bảo:

— Minh cũng vô lý Thu nói ra cho mọi người biết làm gì...

Chàng nói với Mỹ:

— Chưa đẹp quá. Sao Trương Bắc-cô không cho người về chữa, để mục nát...

Trương ngừng nói vì chàng nghe thấy tiếng Thu ở phòng bên cạnh. Thu cũng đột nhiên ngừng lại. Sự tình cứ xui giữa lúc đó không có tiếng ai cả. Trong sự yên lặng, hai người — cách nhau một bức vách — cũng biết là dương yên lặng nghe nhau.

CHƯƠNG VI

Trương lại thấy không có gì mới lạ nữa. Hôm đưa thư chàng

— và rồi Thu lại lấy đó để chế riếu một người đã đau khổ lắm rồi thì tức là Thu giết một mạng người.»

Thế là nhất quyết viết thư để biết rõ « sự thế ra sao », đến lúc viết chàng lại rút rất sợ cái kết quả của việc làm. Chàng nhớ đến cái ý nghĩ của chàng lúc mới yêu Thu: tiện thì yêu, không tiện thì

đã xúc động đến một bậc rất cao nên sau đó chàng càng cảm thấy rõ cái bằng phẳng, cái yên ổn nhợt nhạt của cuộc đời, tuy là một cuộc đời sống gần Thu. Trương nhớ đến cái thú thân tiên khi hai người nhìn nhau lần thứ nhất: một giọt sương sáng long lanh nhưng rồi lại tắt đi ngay. Không có cái cảm giác gì bên cả; sau lúc đó, hai người nhìn nhau lại không thấy có gì khác lúc chưa đưa thư. Chính chàng đã yêu cầu Thu đừng tỏ ý thuận hay không thuận mà sao chàng lại khó chịu vì cái yên lặng của Thu đến thế.

Trương tỉnh từ khi về ấp đến giờ đã được sáu hôm; còn vài hôm nữa thôi chàng đã phải trở về Hà-nội, sống xa Thu.

— Thế rồi sau ra làm sao?

Có bóng người qua lá cây, Trương ngẩng lên nhìn. Hợp với Thu đứng ngoài hiên nhà cũ. Thu dựa mình vào cột nhà mãi cúi đầu một chiếc áo. Trương đoán là nàng và áo cho Hợp và Hợp đứng đấy đợi nàng và xong. Trương vẫn ngồi yên trên thành giếng khơi, làm như không để ý đến họ.

Một lát sau Thu ngừng tay ngừng nhìn ra ngoài vườn, nói một mình:

— Hôm nay, giờ đẹp quá.

Câu nói của Thu gọi Trương để ý đến cảnh vắng trong vườn.

Trời âm và trong. Trên một cây bàng nhỏ, những lộc mới đâm, màu xanh non hơi phớt hồng, trông như một đàn bướm ở đâu bay về đậu yên. Chàng nghĩ cây bàng năm nào cũng nhớ đâm lộc, đã bao lần rồi, vẫn chỉ như thế mà không chán. Chàng thấy cây

cỏ cũng như người, khao khát được sống tay đời bao giờ cũng giống như bạc giờ.

Một ý tưởng vụt đến trong trí chàng như một sự ăn năn.

— Mình đi đến đâu?

Chàng mong mỗi viết thư cho Thu, nay Thu đã nhận thư của chàng, có phần chắc là Thu cũng đã yêu chàng, nhưng sao chàng vẫn thấy không được thỏa mãn. Tình yêu không giúp được chàng gì cả, chỉ xui chàng đương làm hại đến đời Thu một cách độc ác không ngờ. Cố nhiên là chàng không lấy được Thu làm vợ rồi. Chàng đứng dậy tức bực:

— Mình đi đến đâu? Mình vô lý hết sức.

Hợp gọi Trương lại. Thu vẫn cúi đầu như không biết là có Trương đến. Nàng mặc một chiếc áo nhiều褶; bên vai lấp lánh hàng cúc thủy tinh trong sáng như nước. Nàng vẫn tóc trần, cài lược nên Trương trông nàng hơi lạ, có một vẻ đẹp khác mọi lần. Nàng hơi chau mày chăm chú khâu; Trương không nhìn rõ mắt nàng khuất sau hàng mi đen và dài.

Lúc đó Trương cảm thấy rất rõ rệt rằng chàng là một người thừa đối với đời, đối với Thu. Giữa vẻ đẹp rực rỡ của mùa xuân, cạnh một người đẹp mà chàng yêu, Trương vẫn riêng thấy lẻ loi, trơ vơ với nỗi buồn nản thẳm kín của lòng mình. Trương đứng lại ở dưới sân, chỗ có ánh nắng.

Mãi không thấy Thu nhìn mình, chàng kho chịu rồi quay đi một cách vội vàng, cố ý cho Thu biết là mình khó chịu. Hợp nói:

— Anh đi đâu?

Trương đáp:

— Giờ đẹp, tôi đi ra ngoài đời chơi một lát.

Vừa nói chân chàng vừa bước nhanh vì chàng không muốn Hợp cùng đi với mình. Trương thấy trong lòng ứa lên một nỗi giận không đâu. Chàng không rõ giận ai, giận Thu hay giận mình.

Trương đi ngang qua mấy túp nhà tranh lụp xụp của dân ấp rồi rẽ về phía mấy quả đồi. Chàng treo qua hai, ba cái giốc đến một chỗ khuất, có bóng cây, rồi nằm xuống cỏ ngửa mặt nhìn lên. Trương tưởng như tìm được một chỗ yên tĩnh rồi thì sẽ giải quyết xong ngay cái ý định tự tử vẫn lờn vờn trong óc chàng từ lúc đứng nhìn Thu.

— Có nên không? có lẽ thế là hơn cả.

Trương cố tưởng tượng ra lúc mình uống thuốc phiện giảm thanh và nằm đợi cái chết đến. Chàng chắc cũng chẳng khác gì bây giờ, chỉ khác là một đẳng chết ngay, một đẳng cái chết còn lâu mới đến. Nhưng chàng thấy khó nhất là lúc cầm cốc để lên miệng uống. Không, tự nhiên vô cớ chàng không thể nào có cái can đảm ấy được. Phải có một sự tức tối nào đến làm chàng mê dại đi hay có một sự bắt buộc cấp bách. Chàng mỉm cười:

— Thế thì mình tự tử thế nào được?

Trương nghĩ nếu làm thế nào tự được Thu cùng tự tử thì cái chết của hai người sẽ êm ái lắm.

— Hay là ta giết Thu!

Trương lấy làm lạ rằng chưa bao giờ nghĩ đến việc giết Thu,

ý tưởng ấy đến đột ngột quá nên Trương sợ hãi, mắt nhìn trừng trừng vào quăng không một lát. Trương lắc đầu rồi cố oải yên không dám nghĩ nữa — Giờ thôi tay động những ngọn cỏ làm chàng thấy ngứa ở má và ở tai. Một con bọ nhỏ như một hạt đỗ màu đỏ thắm bò trên đầu gối chàng, xóc cánh toan bay rồi lại cụp vào. Trương ngẫm nghĩ:

— Không biết con bọ ấy nó có chứng ý tưởng gì trong óc mà nó sống làm cái gì?

Trương giờ tay bắt con bọ và nghĩ nếu lúc này nó nhất quyết bay thì nó sẽ không chết. Chàng bóp mạnh cho đến khi con bọ nát rù trong hai ngón tay:

— Nó chết hay sống cũng không có gì khác.

Bỗng một đám mây chạy qua người khiến Trương đưa mắt nhìn lên. Từng đám mây trắng sà cao yên lặng bay trong ánh sáng rực rỡ. Ở dưới cánh đồng có tiếng một lứa bé con gọi trâu.

Trương rũ chân, và quặt hai tay lên đầu làm gối; lạ nhất là ngay trong lúc có những ý tưởng tự tử và giết người, Trương lại thấy trong mình khoan khoái, mạch máu lưu thông đều đều và hơi thở nhẹ nhàng. Sức nóng của ánh nắng mặt trời đã thấm qua quần áo vào làm cho da thịt chàng ấm áp dễ chịu.

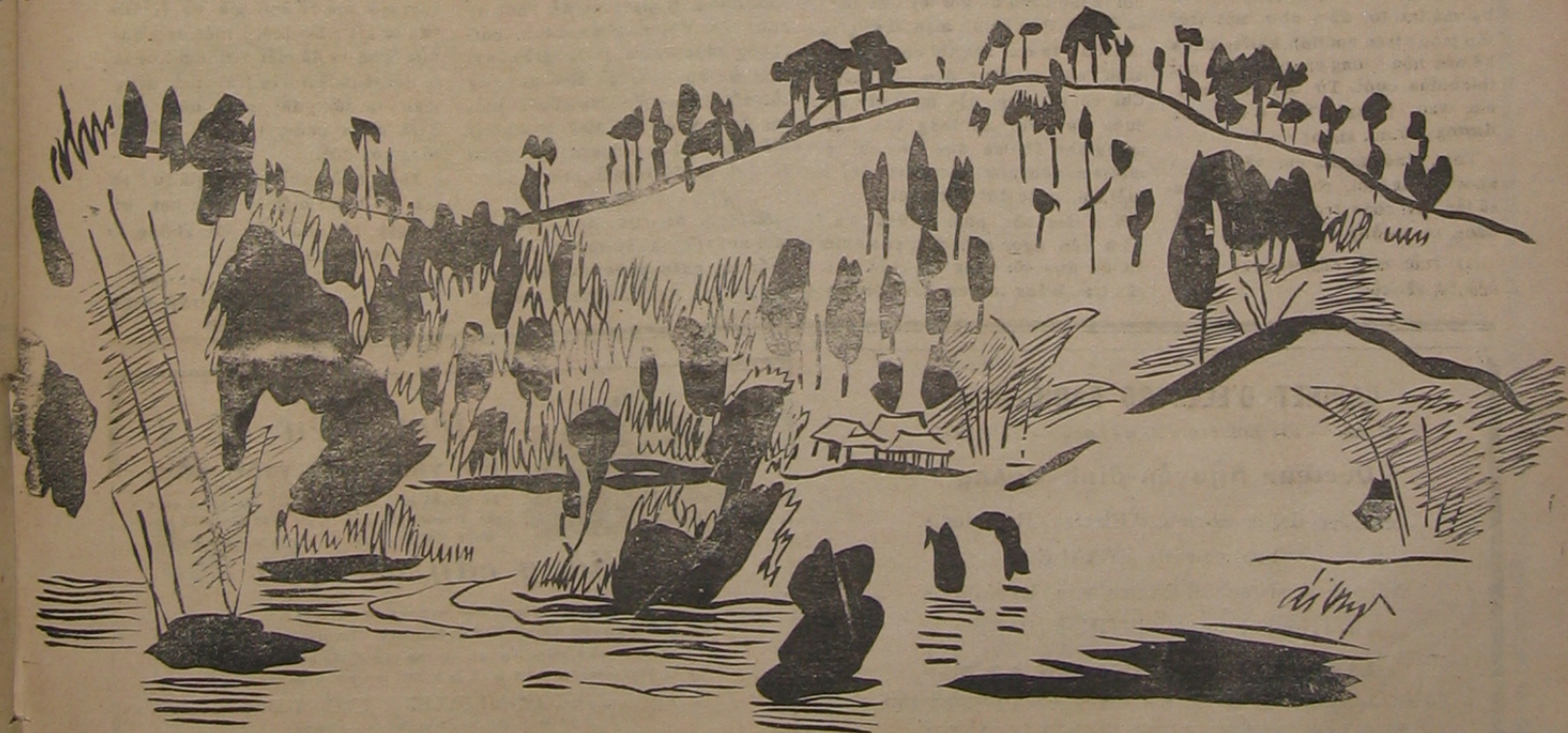
— Chắc lại là cơn vai của bệnh lao nó đến đây thôi.

Trương đứng dậy trở về nhà. Lúc tới cổng chàng dừng lại vì có một ý nghĩ vụt đến:

— Hay là ta nói rõ cho Thu biết rồi muốn ra sao thì ra.

(Còn nữa)

Nhất Linh

Già từ tuổi nhỏ (1)

BÚT KÝ của XUÂN-DIÊU

KHÔNG BIẾT em tôi bỏ đi lúc nào; nhưng bây giờ thì em đã đi rồi. Tôi nghiệp cho em tôi! Thành thoảng em còn về thăm, nhưng chúng tôi không tìm ở lâu cùng nhau, và dường như tôi có ý xa xôi. Bây giờ thì em còn thương tình mà trở lại thăm viếng, chứ mười năm, hai mươi năm nữa! Tôi có gọi, có van rất cố, vờ tiếng, em tôi cũng chẳng trở về.

Ồ! Em Tuổi Nhỏ của tôi, ta nhớ những tưởng như một lần nào đây, ta đẩy em lên đường; mắt em hôm ấy xanh quá, miệng em cười gượng, môi thâm hơi buồn; em rưng rưng một lần cuối cùng, để ta nhia em mà sau này mãi mãi nhớ thương. Ta thì nghẹn ngào, lệ phỏng cả mắt, khế lắt đầu; trán ta ướt, lòng ta bị cuộc đời đầy xéo, ta còn gan ruột nào để giữ em lại! Ta yêu em, nhưng muốn cho em đi, vì đã tới giờ rồi!

Trái sắp đậu thì hoa phải tàn, nếu hạt thóc không chết đi thì cây lúa cũng không sống; em cũng biết rằng ta muốn em em lại mãi, nhưng có thể như thế được đâu. Thế là em đi, còn ta thui thủi về một mình, con đường thơ mộng đã thành con đường đời, ta bước từng bước đau thương, vì lòng ta trống cả em! Ta không muốn quay đầu lại nhìn; em đi rồi, ta phải thành một người lữ, phải sống náo nức, nào là công việc, nào là cuộc sống, nào là cái đời...

Còn em, Tuổi Nhỏ ơi! ta không cảm thì em cũng không ở; em đi chậm chậm, từng quay lại cho ta. Em mang theo mặt đẹp của em, hai má trai trẻ, đặn như mặt trời sắp mọc; trán em tình khiết, chưa hề óan hận; lòng em ngây thơ, chỉ thích đùa cười. Từ bấy đến nay, em vào trong Thời Gian, con đường mờ mịt không em?

Thôi, đường của em về chỉ là khói sương thôi, chẳng bao lâu em sẽ lẫn với chân trời, anh chỉ nhìn đàng xa, tưởng em là mộng. Anh

(1) Tuổi nhỏ (adolescence): từ 14 đến 20, 22 tuổi.

không dám giơ tay đón bắt; bắt sao được, mà bắt em sao? Em sẽ không đến với một khuôn mặt tạc trong thịt đời, khắc khổ, gập ghềnh, chín khò như một trái mướp hạ.

Có phải đêm nay em tôi về đó không? Ngày nghỉ, đêm thanh, chiếc hoa sao tạt bay qua cửa; trăng lảnh, gió dịu, ta soi trộm vào gương, thoáng thấy hình ta, thoáng thấy hình em. Tuổi Nhỏ đấy ư? Hai ta còn một đêm dài, ngồi đây em, nằm đây em, dựa đây em; ở! anh tìm thấy em rồi, ở lại đây, em đừng đi nữa nhé!

Tội nghiệp cho em tôi, một tiếng động cũng làm em sợ; em mộng manh, em đẹp đẽ quá, xe chạy ồn, đời làm dữ, là em muốn biến đi ngay. Ngựa xe ỏi, chạy làm chi mà ồn ào, cuộc trường phùng nào chắc gì đâu, sao đường phố còn rộn tiếng đời, không cho tôi tha hồ tâm sự? - Cửa trước đã đóng, còn cửa sổ sau; mặt trăng từ mầu cho mưa bóng xanh; hiện tại đã xa xa, quá khứ đã gần gần; giờ thối ma về, gió đưa thơ lại... Thôi, chính là em tôi, chính là tôi xưa; nét mường nhụy, vẻ huy hoàng, chiều duyên dáng, cách thơ ngây, tâm này và hồn này là của Tuổi Nhỏ. Hồn xưa pháp phước ở đâu là, cây cỏ đơm ra một lần hơi biếc, trời đất triển miên; cảnh vật không già, người sao mòn mỏi?

- Em đó ư? Anh nhận rõ quá.

- Anh đấy ư? Em nhận không ra...

Tuổi Nhỏ ơi, bờ ngõ sao đang! Ta với em, ngày trước đây cũng chỉ là một. Em đi, giữ lấy tình túy; ta ở, cuộc thế khinh mạn, thời gian lẩn lữa; xa em rồi, thì còn gì thực xinh, còn gì thực đẹp nữa đâu! Chỉ có mắt em, đặt màu sắc lên cuộc đời; chỉ có lòng em, ngổn ngang như đời mà đưa trẻ; chỉ có mặt em, lòng to bao bọc, chỉ ở tuổi em, cuộc đời hồng hoa.

Nội làm chi, phải không em? Nằm trên ngực anh đây, coi chim em ai; đưa tôi bằng ru chút nào, cựa trái, măng tơ; em của tôi đây,

thực là yêu quá!

Mới đi độ chừng một năm, mà bây giờ đã bờ ngõ nhau. Em có biết nhiều khi em thỏ về như một làn gió, nổi bật của anh bỗng mất thơm như rừng núi xuống gần; ta vội vàng tưới nở mau mau, nhưng tuổi nhỏ ơi, em đến không nhằm giờ, làm khui lại hóa phôi nhũ. Kỷ niệm của em vụt đến; ta vụt nhìn sâu vào cõi mờ mịt, ta vụt thào thào: « Xứ ấy đẹp sao! » rồi la đuổi em và chín bướm của em ngay, không dám lưu luyến. Mất lại nhia cái cuộc đời cho thực kỹ; tay lại nắm những sự đời cho thực chặt để mà sống chứ, nực cười thay! Và trong lúc làm người lữ, ta thừa biết rằng chiều nay, ta sẽ khóc em, hỏi em ở đâu, tìm em ở đâu, tìm em khắp nơi, đòi em cho được; nhưng than ôi! trẻ con làm nũng với mẹ, chứ ai đâu làm nũng với đời.

Kể chi những cái bụi đó, em nhí! Đêm đã khuya trăng thêm ngả; Tuổi Nhỏ mỉm cười đi, cho ta được vui, ôm em trên lòng; trái tim quá khư của em nhip nhàng với lòng ta chạy chậm; ta rửa linh hồn cho sạch, để em đừng chê; ta còn khó khăn quá chăng? thì để ta khóc, cũng không xấu hổ chi mà!

Tôi ru em nhỏ của tôi, tưởng tôi còn nhỏ. Bóng trăng phấp phồng trên ngực. Năm canh lơ mơ quanh mình. Tôi nằm giữa tuổi xưa, thấy mình mười sáu, mười tám, đôi mươi, tay chân bằng mềm, mắt bằng hồ, lòng bằng lửa, miệng bằng hoa...

Đêm thanh xuất đêm ai có ngờ đầu trời cũng sáng!

Mặt trời sắp mọc, đất thành thì sắp chuyển cả cửa nhà, cái máy đời sắp mở toàn tốc độ. Giây, giây, tôi đi kỷ niệm chực biến hia bóng nhỏ sắp tan. Thôi, em đi, ta ở, ta giây, em về, thả xa nhau trong chút bóng trăng tàn, để chút ly biệt còn được phả xanh, chứ không chịu cha phôi giữa bụi bặm ở, ào, mắt cả thoáng liêng của nỗi luyến tiếc. Em Tuổi Nhỏ, em Tuổi Nhỏ! già từ, từ già! ly biệt, biệt ly! - ừ em, nói chưa dứt lời, em đã đi mất.

Mặt trời đỏ rực đời chiêm cả mọi nơi rồi; ta sắp vào cho cái may cuốn lối, chân bước đi, lòng của ngoảnh lại. Em Tuổi Nhỏ! Em Tuổi

TRÒ - Thưa thầy con thấy sự từ rồi!

THẦY - Ở đâu?

TRÒ - Ở trong sách cách-trí ạ.

Nhỏ! đã xa nhau rồi, giờ lại xa nhau; gặp nhau thêm lần này, lần sau có gặp nhau chăng nữa? Bao giờ mới đến lần sau? Em chịu về thăm anh chăng? Ngày mai soi gương, có tình cờ thấy hai ta chung một bóng?

Em đi mất, ta ở lại một mình, tuổi người lữ không được mộng mơ, không được thơ ngây, không được bờ ngõ. Thời gian đầy sao lung, cuộc đời kéo trước mặt, chân trái rời xa thời nhỏ, chân phải bước vào thời nào đây? Ta nuốt đắng cay, cười gượng mà để cho hoa tàn, mà mong cho trái đậu; hôm nay ta đuổi tuổi nhỏ để khỏi chậm chân trong cuộc thế; một ma sự đời đầu dãi, lúa gặt, việc xong, chạy đi tìm em, em đã tan rồi!

Thời gian lạnh lắm, cái gì vào đó mà còn được đâu. Hôm nay còn gặp tuổi nhỏ năm ngoài; năm sau tuổi nhỏ chắc đã mờ bóng; vài năm sau nữa, ôi thôi, em đã chết rồi! Nhớ mà thỉnh thoảng về thăm anh, tuổi nhỏ ơi; chờ đợi tao trong thời giờ, mà để anh già cổ? Già từ; từ già! Ly biệt! biệt ly! quá nửa lòng ta đã mất với em! Bề bề liệt liệt sẽ chiếm dần trái tim nóng máu; ta đứng đây, nặng nề, vụng vãi, chen chúc, tị ganh, để mà sống với đời...

Tuổi nhỏ? tuổi nhỏ? già từ? từ già! ly biệt! biệt ly! Các bạn ơi, có gặp tuổi nhỏ của tôi không, ở trên đường cái?

Mỹ-thơ mars 1940
XUÂN-DIÊU

CABINET D'ELECTRO RADIOLOGIE

Hanoi - 54, Boulevard G-a-Long - Tél. 1275

Docteur Nguyễn-dình-Hoàng

Membre de la Société d'Electro-Radiologie médicale de FRANCE

Ancien Assistant d'Electrologie Radiologie à l'Hôpital de la PITIE à PARIS

MEDECINE GENERALE
MALADIES DU TUBE DIGESTIF
MALADIES DES POUMONS

Kiểm tiền để!
80 vạn đồng một năm

Xử Bác-kỳ mỗi năm phải mua của ngoại quốc gần 2 nghìn tấn quả, trị giá là 80 vạn đồng bạc. Muốn lấy lại số tiền ấy chỉ có cách độc quyền:

Giông cây ăn quả

(La culture des arbres fruitiers)

Tác giả Nguyễn Công-Huân, Bác-kỳ Tham-tá Nông-chính

Sẽ BIẾT cách giông ươm đủ các thứ cây ăn quả mà bán.

Sách giông 226 trang, có 112 hình ảnh. GIÁ 19.20 (ở xa thêm 09.30 cước)

BÁN TẠI: LIBRAIRIE CENTRALE

110 Rue du Pont en Bois - Hanoi

Prochaine année: 60 Bả Borgia Desbordes, Hanoi

B A O

Dư luận.. đàn bà.

Lẽ tất nhiên là trong việc đám cưới không lay trên kia, tuần báo dư luận Đàn-Bà chú ý và phẩm bình lắm. Vì trông người lại n, ăm đến ta. — Việc hôn nhân là quan hệ cho phụ nữ, và cô gái lấy chồng cần được giữ trọn vẹn cái quyền lợi của mình, để tự định đoạt lấy số phận.

Người ta tưởng báo Đàn-Bà sẽ nói thế... Nhưng đọc hết — và ngẫm - nghĩ — cả bài đại luận « Tội riêng phận gái » đăng ở số 54, người ta — nghĩa là độc giả như ông với tôi cổ ngữ cũng không hiểu Đàn-Bà định nói gì, và ý kiến Đàn-Bà là thế nào.

Các bà xưa nay vẫn kiêu đáo lắm cơ! Trước hết, đối với một việc quan hệ cho các bà các cô như thế, tưởng Đàn-bà phải điều tra rõ ràng căn cứ cả đôi bên để biết sự thực chứ. Nhưng xem ra Đàn-bà này chẳng cần biết sự thực lắm. Các bà vốn giỏi, nên chỉ mần nghệ thuật lại bài tin của một tờ báo hằng ngày, và điềm nhiều phẩm bình vào đấy.

Kể cũng phải. Vì xưa nay, trong xã-hội thượng lưu, công việc gì đã có đàn ông làm, đàn bà chỉ việc hưởng mà thôi.

Bà ấy hươ g như thế này :
« Thiên hạ sấm sì, dư luận bàn tán dữ. Có người đa sự, lên mặt đạo đức bảo đó là tội cuộc xung đột của hai phái mới cũ. Họ làm to chuyện quá !... »

Nghĩa là đó chỉ là một câu chuyện bé tí tí, không cần bàn đến...
... « nhưng không phải là cuộc xung đột của hai thời đại mà là một cuộc cãi nhau của hai bọn rôm rớm. »

Nghĩa là nhà trai cũng rôm rớm mà nhà gái cũng rôm. (Thế thì ai không rôm ? chắc chắn là Đàn-bà). Tại sao mà rôm ?

... « Bọn nhà gái định khoe của... bọn nhà trai lãz các, định khoe cái « tân học » của mình ! Rồi cả hai bọn ấy cũng vì lòng tự ái... đã vô tình phá cuộc lương duyên của hai kẻ sắp thành gia-hiất. »

Soir de Capri

Hừ ! Vô tình phá loại ! Chắc chú rề lúc từ chối lay cũng vô tình, và đã phá hoại cái lương duyên của chính mình mà cũng vô tình không biết.

— « Bớt rề tay mình giữa lúc đóng đủ rồi mới cho tiền, thật coi rề không bằng thẳng ăn mày ! Lễ giáo nào lại có cái lễ giáo ấy ! Định lấy đồng tiền làm mất nhân cách người ta, một kẻ có chút học thức, liêm sỉ khi nào chia ! »

Ấy là Đàn-bà mắng nhà gái.
« Còn các cậu (l) phủ rề ! Các cậu định đem cái « tân học » (?) của mình khoe giữa đám cưới của một người bạn sao ? »

Ấy là Đàn-bà mắng nhà trai.
Bây giờ mới đến lượt đàn bà tự mắng mình :

— « Về cái vốn (c) (?), làm nhà gái định đem ra làm mất nhân cách bạn các cậu sao không báo bạn : « lễ xong nữa họ đưa tiền thì chờ nhận, chỉ nên thừa lại : lễ để tỏ lòng biết ơn và kính trọng chứ không phải vì kính tiền của. thế có phải giữ được sĩ diện cả đôi bên không ? »

Thành thử ra Đàn-Bà chỉ trông thấy trong việc bỏ lay kia cái chuyện tiền của mà thôi. Còn ngoài ra không nhìn thấy gì hết. Kể mà cũng phải : con gái bây giờ đi lấy chồng thì của hồi môn là cần nhất. Mà con trai đi hỏi vợ thì chức tước cao.

Trở lên, là cách phẩm bình của Đàn-Bà. Giờ đây mới là cái lý luận :

— « Khi các cậu để tàn lang lên gối, xuống gối trước bàn thờ gia tiên nhà gái được, thì có lẽ kẻ sinh ra người góa của bạn mình cũng (o sao đau) ! »

Thế nghĩa là lẽ người chết được thì lẽ người sống cũng được. Mà cái lẽ sống mới quý : một lẽ sống bằng đồng lẽ chết cơ mà ! Và khóc người chết được thì khóc người sống cũng được chứ gì (l). Và chôn người chết được thì có chôn người sống cũng chẳng sao ! (Hỡi phàm nhân cho người sống một tí)

Rồi đến Đàn-Bà kết luận :
— « Các cậu (l) còn cần phải học về phép xã-giao nhiều lắm. »

Tôi tưởng cả Đàn-Bà cũng thế.

Nhưng ngoài xã-giao, Đàn-Bà lại còn phải học nhiều cái khác nữa cơ. Ví dụ như tự hỏi rằng : Tôi có thể vì xã-giao mà sụp lay lắm lắm, nhưng nên biết rằng lúc đó tôi có ích to ra một người biết xã-giao hơn hay tỏ ra người nhất định theo lý tưởng của tôi hơn ?

Và thế này nữa : muốn nói về cái gì thì nên tìm biết cho thật, chớ có nhầm mắt nói liêu.

Đề cho người ta khỏi nói : đàn bà làm điều, đàn bà ngồi lễ đối mặt và đàn bà nói mò. Ấy, tôi không nói Đàn-Bà đầu nhè.

Thiên-Sĩ

(1) Chắc Đàn-Bà sẽ kêu rằng : lẽ khác, khác khác, chứ vì với nhau thế nào được Ấy chính như vậy.

Vua Bà sợ Thần Lửa

Xóm kia, có mộ đồng già,
Mở ngôi hàng... thánh nói là tin h th êng.
Con hương đến lễ rất siêng
Ngày ngày tiu cảnh chộp cheng, lên đồng.
Thời thì thần thánh đủ dòng.
Bóng cô, bóng cậu, bóng ông, bóng bà,
Khắp nơi tứ phủ, tam tòa,
Thường mò mẫm tới Điện hoa... đồng kền.
Hên hò dưới mái nhà tranh,
Chặt như lỗ chuột, tồ hình hang giời.
Thì ra thần thánh các ngài,
Xuê xòa, dễ tình như người Nam ta.
Một hôm, ngày vía Vua Bà (?)
Mụ đồng lễ lạp bày ra tung bưng.
Điện thờ đèn nến sáng trưng,
Khói hương nghi ngút tưởng chừng mây bay.
Cung vãn đàn ngọt hát hay,
Véo (on) : Bà đẹp, bà vậy chín nghìn !
Mụ già nhảy múa huyền thiên,
Nói năng ông ẹo, phán truyền ba hoa.
Đồng lên đến giá Vua Bà,
Áo điều, khăn đỏ, úi chà oai to !
Bà múa may, bà chèo đò,
Bà bơi trên cạn, nhịp hò hò khoan !
Một tay bà nắm bó nhang,
Khua vung, khua vít, làm than bật hồng
Bèn lên nón mã chày bưng,
Bắt mồi, ngọn lửa đùng đùng lém nhonh.
Bốc lên tới mái nhà tranh,
Chỉ trong chớp mắt gây thành hỏa tai.
Bấy giờ trong điện rồi bời,
Ai nhanh thì chạy lấy người thoát thân.
Đầu tiên là bác cung vãn,
Vác đàn chạy lấy cái « cần câu cơm ».
Rồi thì đến bọn con hương
Xỏ nhau lúi búi ra đường kêu la.
Chậm chân, sau đến... Vua Bà
Khăn châu, áo ngự, xông ra ngoài đường
Thất thanh kêu xóm, kêu làng,
Trị giùm thần lửa phủ phàng ra tai.
Thì ra, tẩu lay via ngài,
Ngài lên đồng, chỉ làm oai lõe đời.
Lâm khi tai họa tới nơi,
Thánh đâu ? Chẳng thấy (vô tài thần thông !
Đề cho thần lửa làm hung,
Thieu tàn một xóm vừa trong nửa giờ.
Từ nay hẩn mộ đồng già
Hết khoe khoang thánh điện nha linh thiêng.

TÚ-MỜ

TRONG SỔ BÁO SAU : Sẽ tuyên bố kết quả

Giải Thu'ong Văn Chương

TỰ' LỰC VĂN ĐOÀN 1939

TRANG VUI CƯỜI CỦA ĐÔNG-SƠN

HỎI ĐƯỜNG

— Cô em bảo dùm đường nào là đường đi Hà-nội.

ĐI CHƠI KHUYA

VỢ (ngọt ngào) — Em vừa mê thấy cậu đi hát về
CHỒNG — Thế bây giờ, n.g lại ngủ đi, m.g sẽ mê thấy vợ tôi
mấy chiếc 10 máy thôt đều

VỀ CẢNH NÚ

(Họa sĩ vừa lái vừa ngắm tranh tự đắc) — Vẽ xong bức tranh này
thì mới lái về nhà mình

CÓ CỨNG MỚI ĐỨNG ĐẦU GIÓ

Tuổi thơ ấu

(Tiếp theo)

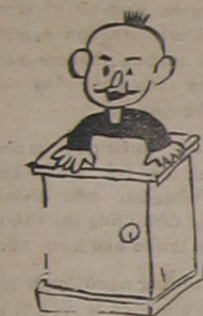
Người giám hộ

TRẺ vị thành niên thật là sung sướng, cứ việc ăn, học cho đến lúc trưởng thành. Lo đã có người lo hộ, tiêu cũng đã có người tiêu hộ: người ấy là người giám hộ.

Người giám hộ, như ta đã biết, có thể là cha, là mẹ, hoặc là ông, bà, hoặc là anh cả, ông chú hay là một người không có họ hàng gì với trẻ vị thành niên đã được hội đồng gia tộc cử ra để coi sóc, trông nom đứa trẻ.

Đứa trẻ, về nguyên tắc, không có quyền làm việc gì cả. Đã có người giám hộ

thay mặt nó để lo cho nó từ cái ăn uống, từ việc dạy dỗ cho đến những việc mua bán hay kiện tụng có liên can đến gia tài của nó, nếu nó có cái

may mắn được một cái gia tài.

Tuy nhiên, cái nguyên tắc ấy một đôi khi đem áp dụng sẽ thấy có những kết quả không ngờ: thí dụ như cậu con trai mười tám, nghĩa là con vị thành niên, đi lấy vợ mà luật cứ bắt ông giám hộ thay mặt cho đến cùng thì xem ra cũng không ổn cho cả cô dâu lẫn chú rể. Một thí dụ nữa: đứa trẻ vị thành niên đi ăn trộm, mà người giám hộ cứ nhất luật phải thay mặt ra tòa rồi vào khám để thay mặt cho hợp với nguyên tắc, thì thật không ai có cái can đảm nhận cái chức giám hộ nguy hiểm như thế nữa.

Vì những lẽ đó, trong một vài trường hợp, trẻ vị thành niên, tuy chưa đủ trí khôn, cũng phải tự thay mặt lấy mình: khi lấy vợ, khi nhận một đứa con đẻ hoang, khi phạm pháp, hoặc khi làm chức thư chia của cho con hay

cho á đào

Người những trường hợp đặc biệt ấy, người giám hộ bắt buộc phải thay mặt trẻ vị thành niên mà làm việc.

Nhưng không phải là muốn làm thế nào thì làm. Nhiều ông giám hộ cứ tưởng rằng mình là cha chú đứa trẻ thì có quyền đem tiền của nó xuống tiêu ở nhà cô đơn hay trong các tiệm nhậu; nó biết cũng phải hi há sung sướng đã được thấy tiền tài của nó bị dùng vào những việc có ích đại khái như thế; và dầu nó không hi há sung sướng mà ngộ nghĩnh trách móc thì cũng mặc nó, vì nó không làm gì được. Nghĩ như vậy là lầm to. Tiền của đứa trẻ là tiền của đứa trẻ, người giám hộ không thể coi là của mình được. Đối với gia tài, hoa lợi của trẻ vị thành niên, người giám hộ có những bổn phận rất rõ rệt, do pháp luật định đoạt phân minh, vì luật pháp nghĩ rằng không nên thử thách ai, dầu là ông Phật, cũng vậy.

Luật pháp nghĩ thế là khôn lắm vì thói thường, người ta có tiền trong tay thì ngửa ngáy muốn tiêu đi, bất luận là tiền của mình hay là tiền của người khác, nếu không có cái gì bắt buộc mình không được tiêu. Thế cho nên luật hộ Pháp hay Annam đều định rằng: « người giám hộ phải dùng các hoa lợi của trẻ vị thành niên để làm việc ích lợi cho nó » (điều thứ 255 luật hộ Bắc kỳ)

Muốn vậy, tiền tài, hoa lợi của đứa bé không thể để lẫn với

tiền tài, hoa lợi của người giám hộ được. Người giám hộ, khi nhận chức phải lập tức làm giấy liệt kê và định giá động sản và bất động sản của đứa trẻ, hoặc là trước mặt một vị quản lý văn khế mà ta thường gọi là nô-tê, hoặc là trước mặt lý trưởng. Thế rồi, trong lúc tại chức: người giám hộ phải thương đứa trẻ như thương con, tiêu pha hoa lợi của nó như một người cha tốt, nghĩa là phải nghĩ cách sinh lợi cho nó một cách chắc chắn, làm sổ sách phân minh về việc chi tiêu để đến lúc trẻ thành niên, cái gì cũng rõ ràng như thanh thiên, bạch nhật.

Nếu không, người giám hộ sẽ phải chịu trách nhiệm về những việc xảy ra. Thí dụ như đem đánh bạc chẳng hạn thì người giám hộ sẽ bị tòa án bắt bồi thường, hoặc bị truất quyền đi. Những sự trừng phạt ấy chỉ có hiệu nghiệm khi nào người giám hộ có gia sản ít nhiều, chứ nếu xác như vớ, chỉ có mảnh áo che thân thì đứa trẻ chỉ đến tặc lưỡi tiếc của như con thạch sùng mà thôi.

Vì vậy, nếu ngoài cái trách nhiệm của người giám hộ, luật còn bắt buộc người giám hộ ít ỏi nữa. Người giám hộ không thể một mình đem bất động sản của đứa trẻ mà bán, hoặc cầm cố, để nương đi được. Người giám hộ cũng không thể lấy nhân danh là người thay mặt cho đứa trẻ mà tự tiện đi vay hay đi kiện

được. Những việc ấy cần phải có hội đồng gia tộc cho phép mới xong. Nếu không, thư khế sẽ không có giá trị gì đối với đứa trẻ. Thí dụ như một ông chủ làm giám hộ cho cháu đem bán lên ruộng nương của cháu đi để tiêu; tò vắn tự bán đất ấy sẽ vô hiệu lực, đứa trẻ sẽ vẫn là chủ nhân ruộng nương của nó, còn người mua đất lơ đãng đành quay về kiện ông chủ nợ đòi tiền bồi thường vậy.

Không những thế: cả đến thư khế chính đứa trẻ đứng làm một mình cũng vô hiệu đối với nó. Những kẻ trục lợi đứng thay trẻ vị thành niên nhà giàu cần tiêu mà vội lợi dụng: no vay rồi no co thì không tra được, hoặc no viết

giấy bán nhà của nó rồi nó có thể đòi nhà lại được; người cho nó vay hay mua nhà của nó, mà luật gọi là người để-tam, lúc đó chỉ còn có cách than thân, trách mình tham quá hóa ngu, mất tiền mà đại.

Luật pháp làm như thế là vì lúc nào cũng vậy, đều muốn đem vực quyền lợi cho đứa trẻ, sợ nó còn bé dễ bị người ta dỗ dành, lừa đảo. Tuy rằng có làm đứa trẻ còn ít tuổi đã khôn ngoan quyết, không lừa dối người lớn thì chứ người lớn khó lòng mà lừa dối nó được, nhưng đó lại là một chuyện khác. Luật pháp chỉ biết coi nó như một đứa trẻ bé bỏng, khờ dại khác, cần phải đem vực cho đều cùng.

T. Văn

DÀO MỎ

Đã có bản t.đ. thuyết
của
NGUYỄN - VỸ
giá 0,50 cước 0p 25

Một cuốn Tiểu thuyết rất hay mà các bạn gái và các bạn trai NÊN ĐỌC để hiểu một hiện tượng xã hội quyết của ái-tình. Tác giả tả rất ly kỳ những mảnh khóc có một không hai của một hạng công-tử chuyên môn sống vì gái, đường hoàng, sang trọng cũng vì gái...

LIBRAIRIE CENTRALE 60, Bd Borghis-Desbordes - Hanoi
(Ancienement : 110, Pont en Bois)

QUẦN ÁO TRẺ CON VĨNH-LONG

53, Rue de la Citadelle, Hanoi

● Kêu mới mùa hè ●

1940

● Bên buôn bán lẻ ●

Hanoi..

36 phở phường

(Tiếp theo trang 5)

trúng gà hay trứng vịt. Mãn thẩu thì làm rất to bột, nặn suê sòa để trông càng to hơn, nhưng nhân thì hết sức kín đáo và nhỏ bé, vì được một tí tí thịt chỗ bạng nhạo, mua rẻ của các hàng thịt lậu ở ở ngoài ô, lúc trút hàng bán rẻ. Nước cũng rất nhiều nữa, dềnh lên như ao sau trận mưa, nhưng nhạt vị như nước bèo Ấy thế mà tất cả chỉ bán có năm xu. Tưởng đắt hàng là phải!

Thế mà không; người Hanoi ăn quả sành, nên khó mà lấy nhều hoa mắt người ta được. Có lẽ người bán nghĩ rằng quả rao là Sức tắc, hai thanh tre già gõ vào với nhau như tiếng guốc đi của một gái về đêm, mà Sức tắc chính ở hai tiếng tàu *Thực đắc* mà ra. *Thực đắc* là ăn được, cho nên quả chỉ cốt ăn được, không cốt gì ăn ngon?

Về thực quả này, tôi lại nhớ đến một câu chuyện nhiều ý nghĩa, và có thể là một bài học hay cho người mình.

Trong lúc người bán hàng annam mỗi vai lê gánh đi khắp phố môn đét tre vì tiếng gọi mà vẫn không bán được mấy, thì bỗng nhiên một hôm ở một phố Hanoi nhỏ hẹp và đông đúc, nảy ra một chú khách bán hàng rất dở người. Chú ta cũng bán mì với mần thẩu, cũng với giá năm xu, nhưng mì thì chỉ có mì không và mần thẩu chỉ có mần thẩu chần, đủ mười lăm cái. Nhưng nước rất trong và rất ngọt, mì thì đậm vị và dẻo, mần thẩu thì bột mềm, và mỗi

cái có nhân một con tôm. Ăn mãi vẫn ngon không thấy chán.

Bác bán không cần gánh đi đâu, và cũng không cần gì bát. Ai muốn ăn đến bâng mà ăn ai muốn mua đem bát nhà lại mà mua, và người nhà mang về, chứ một bực thang ngẫu bác cũng không chịu bước lên. Bác bán hàng cửa quyền như thế, người ta tuy tức vì cái làm bộ kiểu kỳ của bác, chề vì quả của bác đắt hơn quả của các hàng thường, nhưng người ta vẫn phải mua, vì quả của bác ngon. Người mua ngày dần đông: một gánh bác bán không đủ, phải làm hai gánh, rồi ba, rồi bốn, rồi năm, sáu. Mỗi gánh bác lại thuê một người bán, mỗi tháng công năm đồng. Nhưng người này bèn nghĩ cách ăn bớt: một lượng bát mì bán, cứ ba bó mì thì họ bớt lại một; mười lăm cái mần thẩu thì họ bán có mười hai.

Nhưng mặc lòng, hàng bác vẫn bán chạy. Mỗi gánh ít nhất bác cũng được lãi ba đồng một ngày. Sáu gánh vị chỉ là mười tám, một tháng lãi năm trăm hơn. Sau tháng sau khi bác ở Haiphong đặt chân lên Hanoi, bác đã nghiệm nghiệm trở nên một người giàu.

Thế mới biết nghề gì là không có lãi, mà cái nghề chúng ta tưởng là hèn mọn ấy lại chóng làm cho người ta giàu hơn chán vạn nghề khác. Mền là thực hàng bán xứng với đồng tiền, đừng lừa dối người mua: của ngon thì người ta ăn, đắt rẻ không kỳ quái. Đó là một sự thực g ảo dị trong nghề buôn bán, mà tiếc thay, nhiều nhà buôn người mình

không biết đến, hoặc người mình làm tối bán rẻ, hoặc họ đánh lừa được người mua thì lấy làm sung sướng.

Tôi quên nói nốt rằng chú khách bán mần thẩu trên kia, giá cứ giữ lối bán gánh như thế thì không sao. Có tiền, chú lại muốn làm ông chủ hiệu; chú mở hàng cao lâu to ở phố Mã Mây. Cái chí này cũng không có gì là đáng trách. Nhưng chú lại muốn giống các ông chủ khác ở chỗ đánh bạc: chú đánh phan thẩu rồi chú thua Ba tháng sau, chú vỡ nợ.

Nhưng đây là tại chú, chứ không phải tại cái cửa hàng của chú, và cái phương pháp bán hàng của chú vẫn giữ nguyên giá trị khiến chúng ta nên theo.

Sau khi vỡ nợ, tay trắng trở về, chú lại ghé lưng xuống gánh lấy gánh hàng mần thẩu cũ: tiếng vẫn rao vang, và miệng vẫn tươi cười như trước: Đó là một tấm gương mà chúng ta lại càng nên theo nữa.

(Còn nữa)

Thạch-Lam

Chung quanh cái lạy

(Tiếp theo trang 5)

Họ không trông thấy cái tâm xã hội của cử chỉ kia, chỉ chú trọng đến những đ.ều không quan hệ. Mà cả trong việc này nữa họ cũng chưa làm hết bổn phận của họ: đáng lẽ điều tra cho rõ rệt, hay phỏng vấn cả hai bên họ trai gái để thông tin cho độc giả biết nếu họ muốn — (và đó là phận sự của họ) — họ chỉ vừa lòng đi nghe ngóng những lời bàn tán ở ngoài, và như vậy đã thuật sai hết cả sự thực, đến nỗi đem những vớ-dè tiền, vô lễ, tự ái của họ hàng, .. làm duyên cớ chính cho cái hành vi kia. Họ đã không làm đầy đủ cái bổn phận và trách nhiệm mà họ vẫn tự nhận là đưa đường chỉ lối cho cho dư luận, phát biểu ý kiến của mình đối với một việc có quan hệ và ảnh hưởng nhiều trong xã-hội.

Họ đã làm sai lạc sự thật, và tự mãn nguyện nói vài câu chế nhạo đối với người con trai hôm ấy. Tại sao? Một người bạn tôi tìm một cách giảng nghĩa hơi chua chát rằng: nếu chú rể ấy không phải là một nhà báo, nghĩa là người đồng nghiệp của họ, thì có lẽ họ cũng khen đấy. Vì là người « đồng nghiệp », nên họ chế chơi.

Nhưng cái điểm ấy lại làm danh dự thêm cho chú rể. Một người không những có một lý tưởng, lại còn có can-đảm và vững tâm để theo cho đúng lý tưởng ấy, dù phải chịu thiệt thòi.

Thạch-Lam

Mua tem cũ

Cần mua tem Pháp và Đông - dương hạng to : Từ 1p đến 40p. một trăm.
Hỏi : M. N. K. HOÀN
Village Yên-Phú — Prés Hanoi

Nên biết

CỬU-LONG - HOÀN

Một thứ thuốc được phổ thông nhất ở Đông-Dương

Cửu-Long-Hoàn là một bữa-dược phát-hành bởi nhà thuốc Võ-Đình-Dần ở Cholon (Nam-Kỳ) N 323 rue des Maries, nhà thuốc sáng lập gần 20 năm, được tin dụng nhất ở xứ mình.

Các cụ hơi thấy mệt, kém ngủ, mất ăn, là phải dùng một hoàn Cửu-Long.

Những người gầy cò mất huyết phải nhờ thuốc Cửu-Long mới thấy máu lại sức.

Các thanh-niên nam-nữ vì làm việc nhiều mà mất sức, con người phải xanh xao, trí hóa phải mờ mịt họ đều khuyên nhau phải uống vài ngày thuốc Cửu-Long.

Các tiểu-thơ thiếu-phụ muốn nhan-sắc được tươi trẻ muốn khi huyết được hồng-hào nếu không nhờ đến thuốc Cửu-Long thì không còn biết nhờ thuốc nào hơn nữa.

Thậm chí, những người ngồi lâu đánh bài mệt nhọc, có truyện đi ra thức đêm cũng đều phải dùng 1 hoàn Cửu-Long mới lấy lại sức khỏe mau chóng trong mấy phút.

Cửu-Long-Hoàn thật là thứ thuốc huyền-diệu, rất có ích cho đời người, xưa nay, từ binh-dân đến trưởng-lũ đều ngợi khen, khắp Trung, Nam, Bắc, các danh-sĩ giai nhân đều yêu chuộng.

Người ta đã thường nói :

Muốn sống phải nhờ con, muốn có sức khỏe phải nhờ Cửu-Long-Hoàn.

Câu nói ấy đã đúng với sự thật. Vậy những ai, dầu thuộc phái tôn học hay cụ-học xưa nay chưa gặp dịp có thiện-cảm với thuốc Á-đông hãy gờ nĩa dùng một hoàn Cửu-Long thử xem.

Dùng cho biết cái công-trích kinh-nhân của kẻ Phát-minh Cửu-Long-Hoàn một thứ thuốc không thua với phan-vi của nó ở g.tra thời đạ mà khoa-học đã thịnh-thế và vững-mình.

Thuốc Cửu-Long-Hoàn có bán cùng các hiệu buôn lớn nhỏ khắp xứ, không nơi nào là không có. Giá một hộp 2 hoàn là 1p.10

Được làm tổng-phát-hành cho toàn hạt Bắc-kỳ, A-lao, và Thanh-Hóa, Nghệ-an, Hà-tĩnh, là hãng Vạn-Hóa số 8 phố Hàng Ngang Hanoi.

Các thương-gia xa gần muốn trở bán Cửu-Long-Hoàn và các thứ thuốc Võ-Đình-Dần, Phức-Hung xin do nơi hãng Vạn-Hóa Hanoi.

Ở xa gửi thơ mua dùng, sẽ ghi thuốc cách lnh-hóa giao-ngân ở nhà giấy thép.

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, PHỐ HÀNG BÔNG LỜ — HANOI

Một nhà in tổ chức rất hoàn bị, nhận in đủ các công việc: của các công sở và tư-gia, in các thứ sách vở, báo chí, tiền thuyết, factures, reçus, cartes visites, invitations, faire part, cahier des charges, v. v...

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bông Lờ — HANOI

Một nhà in mới mở, dưới quyền giám-đốc của ông NGHIÊM-XUÂN-HUYẾN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiểu chữ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng đúng hạn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi hối hận về giá cao hạ, in xấu đẹp, thì : Trước khi in hết cứ một thứ gì, nhiều hay ít, quý vị nên lại hỏi giá, xem mẫu và chữ của

NHÀ IN RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bông Lờ — Hanoi

SÁCH MỚI

Lời Vó Thường Dùng

Nhiều lời vó thường dùng như bị búp cổ, gũ và búp lại đánh ngà. Bất đao, gây, ba toang v. v. Hình vẽ rõ, rất dễ học. Sơn-Nhân soạn. Giá 0p.30
2) ĐÃ IN LẦN THỨ SÁU, CÓ THÊM BÀI THUỐC VÀ CÁCH CHỮA CHỮNG :

ĐƯƠNG GIAO-CẦU MÀ CHẾT NGAY ! ?

Lần trước đã thêm « Cách thật rửa khôn-khéo để tự chữa khỏi ngay các bệnh Lậu v. v. »

Đó là cuốn « NAM-NỮ BÍ-MẬT CHI-NAM » Chuyên dạy việc Vệ-sinh hôn-nhân của Nam-Nữ...

Có nhiều hình vẽ rõ và bài thuốc dễ dùng. Giá 0p.50 Ng.-An-Nhân thuật (1)
Ở xa gửi mua cả 2 cuốn một lượt cước có 0p.10 (Contre remboursement là 1p.20)

Thơ và mandat để cho nhà xuất-bản :

« NHẬT - NAM THƯ - QUẢN 18 Hàng Điếu — Hanoi »

1. — Muốn biết rõ giá-trị của sách N.N.B.M.C.N. xem trang đầu số báo 296 (ra ngày 6-4-46)

AN-THAI

Grand fabrique de Pousse-Pousse

Gấp khi quá kếp mua đơn, Dùng xe AN-THAI chẳng còn có gì

Có bán đủ cả: Vải, Sám, Lốp và đồ phụ-tùng xe-tay N° 2, Rue Nguyễn Trọng-Hiệp Hanoi

MUỐM DỪNG GỠ NGHỀ

nên hỏi:

Dinh V.-Tuong

BEN-THUY

Tel. 14

(près de)

OUVERTURE LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1929

CABINE PROPHYLACTIQUE du Docteur HÝ

Ancien Interne de l'Hôpital St Lazare de Paris

Spécialiste des maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes (Đồ phòng bệnh hoa-liễn)

N° 2, RUE LLE HỘI-VŨ

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALEINÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste

THUAN THÀNH LONG

15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ 140-142, Paul Bert — Namdinh

HÔM NAY

EM VẪN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC !

— Úa ? Bữa nay là ngày hành-kính của em mà !
— Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hộp BẠCH-YẾN-HOÀN rồi.
Mấy ngày hành-kính trước kia anh thấy em ki-đờ sờ chĩa ớn lạnh cả ngày, hay những trận như đầu, cũng những cơn đau bụng kinh hòa, là bởi em chưa biết thuốc ấy.

— Bây giờ thì em không còn lo ngại ngày hành-kính nữa. Này ấy đối với em là một sự tưởng

— Thảo nào anh trông em vui vẻ quá !

— Và, em còn ước ao rằng, nếu các bạn gái được biết như em, thì cái ngày lo sợ nhưt của người đàn bà ấy, sẽ thành ngày không đáng sợ tí nào cả.

— Đời sẽ đẹp, và đẹp hơn nữa có phải không à ?

BẠCH-YẾN-HOÀN LÀ TÂN QUI CỦA KHÁNH ĐÀI-GƯƠNG (1 HỘP 1p 00)

Bán tại nhà thuốc VÔ ĐÌNH-DẪN 323 Marins Cholon, Saigon, Pnom-Penh.

VAN-HOÀ N & Rue des Cantonais, Hanoi.

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANH

68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL 525

Bồi sấp son GUITARE

Từ sáng đến tối cũng không phải sửa lại, Rất nhiều màu tươi, sang hợp với đủ các màu da

Đại lý độc quyền

COMPTOIR COMMERCIAL

N° 59 RUE DU CHANVRE

HANOI

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà tới kỳ ở cũ !

Muốn tốt tươi nên giữ màu da !

HOA-KỲ RƯỢU CHÔI nên thoa !

Dang-nhan lại thấy đậm-dà hơn xưa !

Vừa giãn huyết, lại vừa răn cốt !

Vẻ đoan-trang đẹp tốt như không !

Ngày xuân càng được sắc hồng !

Càng tươi màu thắm, càng nồng tâm giá !

Giới-thiệu bạn gái.

Đào-Thị HỒNG-LOAN

Một quyển địa dư mới :

PHŨ-THỌ TỈNH ĐIA-CHÍ

tác giả : PHẠM - XUÂN - ĐỘ
K. Đ. Đ. Sơn-tây

Giá 0p 45. Tổng phát hành :
NAM-KY, 17 FRANCIS GARNIER
HANOI

« Được đọc một quyển sách nói về quê cha đất tổ của một người đã trải ở nơi ấy mấy năm ròng, soạn theo phương-pháp khoa-học, xếp đặt theo thứ tự hợp lý thì còn gì thể vị bằng ».

NGUYỄN-QUANG-OÀNH

DOCTEUR Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris Ancien Médecin Chargé de l'Institut antivenérien de Huế Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-thương và bệnh Hoa-liễn.

Khám bệnh tại :

153, Henri d'Orléans — HANOI

(Phố Cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Có phòng dưỡng bệnh.

Sách « NÓI CHUYỆN ĐỜI CON » bán tại hiệu Thụy-Kỳ, 98, Hàng-Gai (Rue du Chanvre). Giá 0p.35 một quyển.

BINH

DI-TÍNH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?

Người ta nói nhiều về bệnh Di-tính, khi thì phải nhắc nữa, các bạn cũng biết hloh-trưng và những tai hại của bệnh ấy làm chán-đỏ không biết bao nhiêu đời của th. n. n. en. Tuy nguy hiểm, nhưng cũng phải là không thể trị.

Nhưng tập thể-dục, sống ngoài ánh nắng, tránh những điều quá kích-thích đến độ-tính, ăn uống điều-đo, là phương-pháp trị trị D-Tính tốt nhất.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng có tập thể-dục mà còn uống thuốc CỐ-tính / h-thọ-hoàn mỗi ngày, thì cái kết-quả còn mau lẹ hơn nữa.

Dùng thuốc CỐ-tính / h-thọ-hoàn, các bạn được chắc chắn trị bệnh Mộng-tính được mau, và nếu bệnh nặng đến D-tính hay Huyết-tính, dùng nhiều lắm trong 5 hộp là thật mạnh. Cái hay của CỐ-tính / h-thọ là trị cả bệnh không bao giờ trở lại.

Một hộp 1p 00

Có bán khắp nơi và tại nhà thuốc :

VÔ ĐÌNH-DẪN

Chợ-lớn, Saigon, Pnom-Penh

VAN-HOÀ

8, Cantonais, Hanoi

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khò-khò, ho có đờm trắng, xanh vàng, mỗi thời, bình an có khi bị bệnh nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ Trịch hải Long (nội tổ ông đồ học hào). Thuốc đã cứu mạng muôn ngàn người. Có 2 thể (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông :

TRINH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole Villa n. 110 rue Vassolgue Tândinh, Saigon

DU NOUVEAU DANS L'ENSEIGNEMENT PRIVÉ.

Lycée VIÊT-ANH à Hué

La plus grande école privée de l'Indochine

Directeur : Đào-dăng-Vỹ, Président de la Société d'Enseignement Mutuel
et de l'Association pour la diffusion du Quốc-ngu
en Annam

Des professeurs d'élite — Une organisation des plus modernes : enseignement par le cinéma, les projections, la radio, le pickup, — appareils classiques etc... Loisirs dirigés, — conférences, excursions touristiques etc...

Un local splendide : avec amphithéâtre, laboratoire, salle de cinéma et de conférences, préau couvert, court de tennis et terrain de sports etc...

Concours de bourses — Conditions avantageuses pour les enfants des instituteurs

Demandons encore : professeurs licenciés, dames françaises, diplômés de Pédagogie, de P. C. N. ou de P. C. B.
Pour tous renseignements détaillés, écrire à notre directeur ou demander nos prospectus et brochures illustrés

Ouverture : 2 Septembre 1940

Rượu Cốt Nhãn

MARTELL

à thủ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie L^{td} 21, Bd Henri-Rivière HANOI

Mặt đẹp như xuân

Ngày xuân về mặt muốn tươi đẹp rực-rỡ, nên sửa diện, da sẽ không bao giờ hư như nẻ, bắt gió, bắt nắng, nám, sần, to da, v...
Thân đều, ngực (và) nở, dáng đẹp. Chỉ dùng diêm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ 1 đồng. Răng đen, trắng. Uốn, nhuộm tóc.

MY-VIÊN AMY 28, - HANG THAN 28 - HANOI

AI MỞ MỸ-VIÊN? HIỆU HỚT TÓC

Nên mua máy uốn tóc : 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p.
Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi : 0p,90 — 12p,00 — Máy điện Massage (soa nắn) : 9p. — 45p.
— 240p. Máy làm nở vú (ngực đàn bà) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc dừa 485p. —
tondeuse điện : 70p. — Douche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vapore lumineux :
250p. — Pulvérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart 18p. — Kim uốn tóc thường : 1p,80 — 2p,80 —
9p,50 — Thuốc uốn tóc permanence : 1p. — 2p — 3p. — Purma (fabrication américaine) làm lông mi dài cong
Nếu mua máy, xin dạy cách làm cẩn thận, chắc chắn. Amy đại-lý các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mỹ.

(mp. Thụy-Kỳ, Hanoi Tél. 869

Le Gérant, Nguyễn K. Hoàn